

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси бундан буён ҳам ижтимоий адолат, қонун устуворлигига асосланган, барча фуқаролар қонун олдида тенг бўлган ва ўз конституциявий ҳуқуқ ҳамда эркинликларини бемалол амалга ошира оладиган ҳуқуқий демократик давлатни барпо этиш ғоясини илгари суришда давом этади

Inson manfaatlari — oliy qadriyat

АДОЛАТ

O'zbekiston «Adolat» sotsial-demokratik partiyasi

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

info@adolatgzt.uz • www.adolatgzt.uz • www.adolat.uz • № 45 (1005) • 2014-yil, 7-noyabr, juma

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ ЖАМОАСИГА

Ҳурматли дўстлар!

Аввало, сиз, азизларни, сизларнинг тимсолингизда юртимиздаги барча темирйўл ходимларини мамлакатимиз ҳаётидаги қутлуғ сана — «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик компанияси ташкил этилганининг 20 йиллиги билан чин қалбимдан табриклаш менга катта мамнуният бағишлайди.

Ўзбекистон темир йўллари ўзининг 20 йиллик тарихи давомида мураккаб шаклланиш ва жадал ривожланиш йўлини босиб ўтди ва бугунги кунда юртимизнинг барча минтақаларини ишончли боғлаш учун бамисоли қон томирлари каби ҳаётий зарур бўлган темир йўл транспорти коммуникацияларининг мустақил, ягона ва яхлит тизими сифатида самарали фаолият кўрсатмоқда.

Агарки мана шундай темир йўллар бўлмаса, биз қандай ҳаёт кечиришимиз, иқтисодиётимизни қандай ривожлантириш мумкинлигини тасаввур қилишнинг ўзи ҳам қийин бўларди. Ҳозирги вақтда мамлакатимиз бўйича юкларнинг 60 фоиздан зиёди, йўловчиларнинг эса 75 фоиздан ортиги темир йўл транспорти орқали ташилмоқда.

Ўзбекистон темир йўллари трансминтақавий транспорт коридорларининг энг муҳим бўғини сифатида халқаро темир йўллар ташуви тизимида муносиб ўрин эгалламоқда. Маълумки, қадим замонлардан бошлаб ҳозирги Ўзбекистон замини бўйлаб Буюк ипак йўли ўтган ва бу ҳудудда кўплаб савдо йўналишлари туташган, турли цивилизациялар ўртасида ўзаро мулоқот ва ҳамкорлик алоқалари амалга оширилган. Бугунги кунда ҳам Ўзбекистон магистрал темир йўл тармоқлари орқали Шарқ ва Ғарб, Жануб ва Шимолни бирлаштирадиган салмоқли транспорт-коммуникация ва транзит салоҳиятига эга.

Мамлакатимизда темир йўл транспорт коммуникацияларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, темир йўл ташуварининг ишончлилик ва хавфсизлик даражасини ошириш бўйича «Ўзбекистон темир йўллари» компанияси томонидан олиб борилаётган ишларни алоҳида қайд этиш зарур. Кейинги йилларда темирйўлчиларимизнинг куч-ғайрати билан 1 минг 100 километрдан зиёд янги темир йўл тармоқлари барпо этилди, 3 минг 800 километрлик йўл модернизация қилинди ва қайтадан ишга туширилди, қариб 1000 километрлик темир йўл магистраллари электрлаштирилди. Ано шундай катта ишларимиз натижасида темир йўлларнинг умумий узунлиги 6 минг 500 километрга етди ва улар республикамизнинг барча минтақаларини қамраб олиш имконига эга бўлди.

Амударё узра автомобиль ва темир йўл қатнови учун мўлжалланган замонавий кўприкни ўз ичига олган Навоий — Учқудук-Нукус — Султон Увайстой ва Тошғузар — Бойсун — Қумқўрғон янги темир йўл магистралларининг ишга туширилиши мамлакатимизни узоқ истиқболни кўзлаган ҳолда, барқарор ривожлантириш йўлида стратегик аҳамиятга эгадир.

Япониянинг Халқаро ҳамкорлик банки иштирокида мураккаб табиий ва иқлим шароитларида барпо этилган, денгиз сатҳидан 1 минг 500 метр баландликда жойлашган тоғ довоми орқали ўтадиган 223 километр узунликдаги Тошғузар — Бойсун — Қумқўрғон янги темир йўли моҳияти эътибори билан Марказий Осиёда ўхшаши бўлмаган нобъ иншоот ҳисобланади.

Ҳозирги кунда Мароқанд — Қарши ва Қарши — Термиз темир йўл тармоқларини электрлаштириш борасидаги ишлар ҳам жадал суратлар билан олиб борилаётган.

Янги темир йўл магистралларининг ишга туширилиши мамлакатимизнинг шимолий ва жанубий минтақаларининг иқтисодий салоҳиятини янада ривожлантириш, минерал ресурслар, нефть ва газ, рангли металллар, қурилиш материаллари ва бошқа қимматбаҳо фойдали қазилмаларнинг бой конларини комплекс ўзлаштириш учун, ҳеч шубҳасиз, катта имкониятлар очди. Бу эса ўз навбатида янги иш ўринларини шакллантириш, шу асосда аҳоли бандлигини таъминлаш, одамларимизнинг даромадлари ва моддий фаровонлигини ошириш учун шароит яратишга қандай муҳим ҳисса қўишини, ўйлайманки, изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

Биз транспорт коммуникация соҳасидаги яна бир йирик иншоот, яъни, 19 километрлик темир йўл тоннелини ўз ичига оладиган Ангрен — Поп йўналишидаги янги электрлаштирилган темир йўл тармоғини хитойлик ҳамкорларимиз билан биргаликда барпо этишга катта истиқболга эга бўлган муҳим лойиҳа сифатида қарамоқдамиз.

Ушбу темир йўл тармоғининг 2016 йил июль ойида ишга туширилиши Фарғона водийси вилоятларини Ўзбекистоннинг марказий қисми билан ишончли тарзда боғлашга имкон яратди, республикамизнинг бутун ҳудуди бўйлаб ягона темир йўл транспорти тизимини шакллантириш борасидаги ишларни якунига етказди, Хитой — Марказий Осиё — Европа янги халқаро транзит темир йўл коридорининг энг муҳим бўғини бўлиб хизмат қилади.

Транспорт хизматларининг даражаси ва сифатини оширишда темир йўл паркиннинг характерланадиган таркибини энг замонавий, юксак самарали локомотивлар ва ҳар томонлама қулай вагонлар билан янгилаш бўйича ишлар ўта муҳим аҳамият касб этади. Фақатгина сўнги ўн йилда 38 та замонавий электровоз ва 10 та йўловчи ташуви тепловози сотиб олинди, 150 та локомотив модернизация қилинди.

Ижтимоий адолат, қонун устуворлиги ва инсон манфаатлари учун курашамиз

Пойтахтимизда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг VI Қурултойи бўлиб ўтди

Унда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар кенгашларидан сайланган делегатлар, Сиёсий Кенгаш, Марказий Тафтиш комиссияси аъзолари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, партия фаоллари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этиди.

Қурултойда Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

раиси Н.Умаровнинг «Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг фаолияти ҳисоботи ва янги босқичда партия вазибалари тўғрисида»ги маърузаси тингланди. Маърузада 2010-2014 йиллардаги ҳисобот даврида партия дастуридаги устувор йўналишларнинг бажарилиши таҳлил этилди.

2-3

Сўз Қурултой иштирокчиларига

Тўлқин АБДУСАТТОРОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси аъзоси:

— Сайловлар — фуқароларнинг бевосита ва ўз вакиллари орқали давлат ва жамият бошқарувида иштирок этиш ҳуқуқи. Шу нукта назардан бўлажак сайловларда муносиб қатнашиш, халқнинг ишончини қозониш, бевосита Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияимизнинг ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларидаги депутатлик корпусининг 2010-2014 йиллардаги фаолияти билан чамбарчас боғлиқ.

Таъкидлаш лозимки, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияимиз томонидан ўтган беш йилликда суд ҳокимияти мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, аҳолининг турли ижтимоий қатламларининг турмуш сифати ва даражасини ошириш, қишлоқ хўжалигини бозор иқтисодиёти асосида модернизация қилиш, уни инновацион-технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, қишлоқда инфратузилмани янада ривожлантириш ва аҳоли турмуш даражасини ошириш борасида ушбу давр мобайнида қабул қилинган 300 дан ортик қонун ҳужжатларида партия электорати манфаатлари ифода этилди. Юқорида қайд этилган соҳаларни янада такомиллаштириш мақсадида 10 дан ортик қонунлар фракцияимиз ташаббуси билан қабул қилинди.

Шунингдек, партия Сиёсий Кенгаши билан ҳамкорликда Сайловолди дастурида белгиланган йўналишлар доирасида қишлоқларда ижтимоий инфратузилмани яхшилаш, таълим ва соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш, атроф-муҳит ва экологияни ҳимоялаш каби долзарб масалаларга бағишланган лойиҳалар ҳаётига изчил татбиқ этилди. Ушбу лойиҳалар жойлардаги ҳудудий дастурларга таклиф киритишда, маҳаллий Кенгашлар сессияларига партия депутатлик гуруҳлари томонидан масала киритишда ҳамда соҳалардаги ҳуқуқий бўшлиқларни аниқлаб, қонунчиликка ўзгартиш ва қўшимчалар киритишда асос бўлиб хизмат қилди.

Айни пайтда сайловчилар билан учрашувлар ўтказиш борасида парламент депутатларига яратиб берилган шарт-шароитлардан, имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмади. Хусусан, ҳисобот йилларида ўтказилган учрашув тадбирларида баъзи камчиликларга йўл қўйилди. Масалан, тадбирлар маҳаллий ва марказий оммавий ахборот воситаларида етарлича ёритилмади. Шунингдек, учрашувлар давомида сайловчиларнинг кўплаб саволлари очик қолди. Бунга сабаб эса, тадбирларда мутаассадди ташкилот вакиллари иштироки тўлиқ таъминланмагани бўлди.

Бугунги Қурултой олдимизда турган галдаги вазибаларни ҳамда электоратимиз манфаатларини ҳимоя қилишга доир долзарб масалалар юзасидан аниқ позицияимизни қатъий белгилаб олиш имконини берди.

3

Фракция йиғилиши

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси фракциясининг навбатдаги йиғилишида қуйи палата ялпи мажлиси кун тартибига киритилаётган бир қатор қонун лойиҳалари муҳокама қилинди.

Янги қонунлар

мамлакат тараққиёти учун хизмат қилади

Дастлаб, депутатлар «Мувофиқликни баҳолаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳасини муҳокама қилдилар. Саноат, қурилиш ва савдо масалалари кўмитаси аъзоси, фракция аъзоси Анвар Сулаймановнинг таъкидлашича, мазкур қонун лойиҳаси такомиллаштирилишида биринчи ўқиш олдида ўтказилган муҳокамаларда фракция томонидан илгари сурилган таклиф ва тавсиялар инобатга олинган бўлиб, таҳририй ўзгартиришлар натижасида айрим бандлар матни қисқартирилган.

4

Дастурий ғояларнинг амалий мактаби ёки партиявий назорат тиббиётда кафолатли хизматни таъминлашга йўналтирилаётгани хусусида

5

Ижтимоий шериклик: ННТлар ҳуқуқлари оширилмоқда

6

2

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» ДАВЛАТ-АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ ЖАМОАСИГА

Давом. Бошқ 1-бетда

Испаниянинг «Талго» компанияси томонидан ишлаб чиқарилган, замонавий, юқори тезликда ҳаракатланадиган «Афросиёб» электропоезди Ўзбекистоннинг гуруҳ-ифтихори ҳисобланади. Шунингдек, бундай поездлар дунёнинг атиги саккизта мамлакатда мавжуд. Бугунги кунда ушбу поезд ҳар кун Тошкент — Самарқанд — Тошкент йўналиши бўйича 344 километрик масофани бор-йўғи икки соатда босиб ўтмоқда. Бу эса одамларимизнинг ана шу транспорт турига бўлган муносабати ва қарашларини тубдан ўзгартирмоқда.

Ўртимизда 11 та янги темир йўл вокзали барпо этилиши ва 7 та вокзалнинг реконструкция қилиниши натижасида улар бутунлай янги қиёфа касб этди. Мазкур вокзаллар йўловчиларга энг юқори халқаро стандарт ва талаблар даражасида хизмат кўрсатиши имконини берадиган замонавий техника ва технологиялар билан жиҳозланганини қайд этиш лозим.

Ўтган йиллар мобайнида темир йўл транспорти коммуникацияларини ривожлантириш ва тегишли инфратузилмаларни ободонлаштиришга 6 миллиард доллардан ортиқ капитал қўйилди, жумладан, 1,8 миллиард долларлик хорижий инвестициялар йўналтирилди.

Компаниянинг йўл ҳўжалиги, «Ўзтемирйўлийўловчи» очик акциядорлик жамияти йўловчилар ташиш бўлими ва «Ўзтемирйўлконтейнер» юк ташиш тузилмаси, шунингдек, қурилиш ташкилотлари ва бошқа таркибий қисмлари мамлакатимиз темир йўл тизимини ривожлантириш ва унинг самарали фаолият кўрсатишига салмоқли ҳисса қўймоқда.

Компания ташкил этилган кундан буён юк ташишлар 1,5 баробар, йўловчи ташиш эса 1,3 баробар кўпайгани, темир йўллар орқали 1 миллиард 400 миллион тонна юк ташилгани ва 350 миллион йўловчи ўз манзилга етказилганининг салоҳияти ва имкониятлари тобора кенгайиб бораётганидан далолат беради.

Бугунги кунда темир йўл тармогининг жадал ривожланаётган, юксак технологиялар асосланган Тошкент йўловчи вагонлари қуриш ва таъмирлаш заводи, Қуюв-механика заводи, «Ўзтемирйўлмаштаъмир» унитар корхонаси каби санаот корхоналари ҳақи равишда компаниянинг байроқдорлари ва ифтихори ҳисобланади. Улар Европа мамлакатлари, Япония, Жанубий Корея давлатлари ва бошқа етакчи хорижий компанияларнинг замонавий асбоб-ускуналари ва янги авлод технологик тармоқлари билан жиҳозлангани айниқса эътиборлидир.

Мазкур корхоналарда локомотив ва йўловчи вагонларини таъмирлаш, модернизация қилиш ва қайта жиҳозлашдан ташқари, қисқа вақт ичида ўзимизнинг вагонсозлик санаотимизга муваффақиятли асос солинди ва бу ерда 2,5 мингта юк ва 150 та янги йўловчи вагонлари ишлаб чиқарилди, 735 та йўловчи вагонлари модернизация қилинди.

Ўз таркибиди юқори малакали 70 минг нафар инженер-техник ходимлар, ва мутахассисларни, йўлсозлар, машинистлар, санаот ва қурилиш корхоналари, ижтимоий инфратузилма объектларининг ишчи ва хизматчиларини биллаштирган аҳил меҳнат жамоаси компаниянинг бебаҳо бойлиги, олтин фонди, десак, айна ҳақиқатни айтган бўламиз. Сизларнинг фидокорона меҳнатингиз, билим ва тажрибангиз халқимиз орасида юксак обрў-эътиборга эга бўлиб, ҳар томонлама ҳурмат ва эҳтиромга муносибдир.

Барчамизга аёнки, компаниянинг, бутун темирйўл тармогининг келажаги аввало соҳага замонавий билимга эга, илгор технологияларни пухта ўзлаштирган, ўз касбига содиқ, Ватанимизга фарзандлик меҳри билан яшайдиган ёш мутахассис ва ишчиларни кенг жалб этиш билан бевосита боғлиқдир. Ўртимиздаги олтита касб-хунар коллежи ва Тошкент темирйўл транспорт муҳандислари институтини ҳар йили уч мингдан зиёд ёш мутахассислар аниқ касб йўналиши бўйича битириб чиқиб, ҳаётга йўлланма олаётгани мамлакатимиз темирйўл транспортининг келгуси тараққиёти учун ишончли пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда. Бугунги кунда темирйўлчилик касби мамлакатимизда ёшлар ўртасида қизиқиш ва талаб энг катта бўлган, шарафли касбга айланганини алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Азиз дўстлар!
Сизларни бугунги кутлуг айём билан яна бир бор чин қалбимдан табриклаб, фидокорона меҳнатингиз, Ватанимиз равнақи ва фаровонлигига қўшаётган муносиб ҳиссангиз учун самимий миннатдорлик билдириб, барчангизга ўзимнинг чуқур ҳурмат ва эҳтиромимни изҳор этаман. Сизларга ва оилаларингизга тинчлик, сihat-саломатлик, бахт ва омад, эзгу ишларингизда янги-янги муваффақиятлар ёр бўлишини тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Давом. Бошқ 1-бетда

Ижтимоий адолат,

Партиянинг мафқуравий, ташкилий-кадрлар соҳасидаги ва парламент қуйи палатасидаги фракцияси фаолияти натижалари сарҳисоб қилинди. Шунингдек, партия фаолиятининг қатор йўналишлари танқидий таҳлил этилди. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги депутатлик гуруҳлари ишидаги мавжуд камчиликлар қайд қилиниб, уларни бартараф этиш йўллари кўрсатиб ўтилди.

Эътироз этилганидек, 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган парламент палаталарининг қўшма йиғилишида давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» асосида Конституциямиз ва миллий сайлов қонунчилигига киритилган ўзгаришлар самараси ўлароқ, жорий йилги сайловлар мутлақо янги шароитларда бўлиб ўтади. Мамлакатни демократлаштириш ва сиёсий жиҳатдан модернизациялашнинг янги босқичига ўтилганини Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси фаолиятида ҳам ўз аксини топди ва айна пайтда янги ҳароитларда бўлиб ўтадиган ушбу сиёсий тadbирга партия қизғин ҳозирлик кўрмоқда.

Ўтган даврда, энг аввало, ҳам марказий органларнинг, ҳам вилоят, туман ва шаҳар кенгашларининг, маҳаллий партия кенгашларининг иш режаси амалиёти қайта кўриб чиқилди. Партия амалий ишларини «Адолат — ҳаётимизнинг бош мезони» гоёси акс этган Сайловолди дастурига боғлиқ жараёнларга, партиявий-сиёсий ишларга қаратишга, партия ишлари жамоатчилик тузилмаларини — партиянинг аёллар ва ёшлар қанотларини, биринчи навбатда, барча депутатлик корпусини жалб этишга ҳаракат қилинди.

«Хисобот даврида партия Сиёсий Кенгашининг 13 та Пленуми ўтказилди, уларда фаолиятимизнинг турли соҳалари бўйича 46 та қарор қабул қилинди. Амалий ишларнинг 15 та дастур ва режалари тасдиқланди.

Партия таркибларининг изчи ва аниқ фаолият юритиши, аҳоли ўртасида партиянинг танилиши ва обрў-эътиборга эга бўлиши, энг аввало, кадрлар салоҳиятига боғлиқ. Шу сабабли Сиёсий Кенгаш партия ходимларининг кадрлар таркибини мустаҳкамлаш масаласига доимий эътибор қаратиб келмоқда.

Маърузада таъкидланганидек, ўтган даврда партия томонидан кадрлар малакасини, билимини, партия аъзолари ва сайловчилар билан ишлаш салоҳиятини ошириш муаммоси ҳамон кун тартибда тургани тилга олинди. Қайд этилганидек, истиқболли кадрларни аниқлаш, уларнинг имкониятларини ўрганиш, партияга жалб этиш ва биргаликда турли тadbирлар ўтказиш жараёни доимо янги мазмун билан

такомиллашиб, ривожланиб бориши даркор. Кадрларнинг дунёқарашини кенгайтириш, ташкилотчилиги, масъулияти ва интизомини ошириш билан бир қаторда ташаббускор хо-

натигада Ўзбекистон «Адо-

Мухими, улар аънавий тус олди. «Энг яхши партия ташкилот» республика кўрик-танлови эса партиявий-сиёсий ишларни юксалтиришга хизмат қилди.

Сиёсий партиялар орасида биринчи бўлиб партиянинг дастурий гоёларидан келиб чиққан долзарб масалалар бўйича минтақавий партия тузилмалари билан видеоконференция ва телекўприklar ўтказиш тажрибаси шакллантирилди. Ўз навбатида, партия Сиёсий Кенгашининг бу йўналишдаги ташаббуслари амалда барча ҳудудий партия ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланди ва мазмунан тўлдирилди.

Шу ўринда айтиб ўтиш жоқки, анжуманда партиянинг таянч бўлини саналган бошланғич ташкилотлар фаолияти алоҳида таҳлил этилди.

Таъкидланганидек, ҳисобот даврида бошланғич партия ташкилотларининг ижтимоий ҳаётда партия таъсир доирасини кенгайтиришдаги роллини ҳисобга олган ҳолда партия Сиёсий Кенгаши қатор амалий ишларга қўл урди.

Аввало, партия Сиёсий Кенгашининг Х Пленуми қарорига мувофиқ, йирик ташкилий-партиявий ва мафқуравий акцияларни ўтказиш, шу билан бирга, партия органлари ишидаги камчиликлар ва узилчиларни аниқлашнинг комплекс механизmlарини қўллаш, уларни бартараф этиш ва келгуси муваффақиятга йўл кўрсатишга йўналтирилди. Улар жумласига республика миқёсида «Мадад» суғурта компанияси билан ҳамкорликда ўтказилган «Энг яхши ижтимоий бизнес-гоя» акциясини, «Ўзбекэнерго» ДАК иштирокида ташкил қилинган «Муқобил энергиянинг — энг фаол тарғиботчиси» танловини, қатор ички партиявий кўрик-танловларни, масалан, «Партиянинг оқила аёли», ҳудудий партия кенгашлари журналистлари бирмунча аниқлаштирилган партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, маҳаллий партия кенгашлари ижроия қўмиталарига қўшимча ваколатлар берилганлиги, партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари аниқлаштирилган партиявий фаолиятда янги ҳаётимизнинг бош мезони» номили сайловолди платформасини кейинги бир йил мобайнида танқидий ўрганиш натижасида ишлаб чиқилган бу дастур социал-демократик гоёларга ҳамоҳанглиги билан эътиборни тортади.

димларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга эътибор қаратилди.

Ташкилий-партиявий ишлар даражасини мунтазам ошириб бориш билан бир қаторда партиянинг Сайловолди дастурида «Адолат — ҳаётимизнинг бош мезони» гоёси билан белгиланган сайловолди мажбуриятларини партия электоратига мафқуравий жиҳатдан таъсир кўрсатиш, тар-

лат» социал-демократик партияси бугунги кунда 102 188 аъзога, мамлақатнинг барча ҳудудларига 3237 та бошланғич партия ташкилотига, парламент ва ҳокимиятнинг маҳаллий вакиллик органларида депутатлик гуруҳларига эга бўлган сиёсий кучга айланди.

Хисобот даврида партия саъй-ҳаракатлари партиянинг қуйидан тортиб юқори бўғингача бўлган барча ташкилотларини қамраб олувчи йирик мафқуравий акцияларни уюштиришга йўналтирилди. Улар жумласига республика миқёсида «Мадад» суғурта компанияси билан ҳамкорликда ўтказилган «Энг яхши ижтимоий бизнес-гоя» акциясини, «Ўзбекэнерго» ДАК иштирокида ташкил қилинган «Муқобил энергиянинг — энг фаол тарғиботчиси» танловини, қатор ички партиявий кўрик-танловларни, масалан, «Партиянинг оқила аёли», ҳудудий партия кенгашлари журналистлари бирмунча аниқлаштирилган партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, маҳаллий партия кенгашлари ижроия қўмиталарига қўшимча ваколатлар берилганлиги, партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари аниқлаштирилган партиявий фаолиятда янги ҳаётимизнинг бош мезони» номили сайловолди платформасини кейинги бир йил мобайнида танқидий ўрганиш натижасида ишлаб чиқилган бу дастур социал-демократик гоёларга ҳамоҳанглиги билан эътиборни тортади.

Носиржон АЛИМАРДОНОВ:

➤ Қурултой делегатлари

Ўзбекистон «Адолат» СДП VI Қурултойи партия фаоли, «Ўзгеобурғу-нефтгаз» акциядорлик компанияси бошқаруви раиси ўринбосари Носиржон Алимардоновнинг ҳаётида катта воқеа бўлди.

— Партияимизнинг бундай олий анжуманида илк бор иштирок этишим, — дейди сафдошимиз ўз қувончини биз билан баҳам кўриб. — Унда ҳар бир делегатнинг партия фаолиятига дахлдорлик ҳисси сезилиб турди.

Масалаларга холисона ёндашув ўз ҳаётини бу сиёсий куч билан боғлаган масалаларимизнинг партия тақдирига бефарқ эмаслигини кўрсатди. Зеро, бу янги ҳаёт, бугунги кун тақозосидир. Партия томонидан икки Қурултой оралигида Сайловолди дастури асосида сафларни сон ва сифат жиҳатидан мустаҳкамлаш борасидаги амалий саъй-ҳаракатлар, янги лойиҳа ва ташаббуслар бугун ўз самарасини бермоқда.

Дарҳақиқат, партияимизнинг VI Қурултойи амалий таклиф ва мулоҳазаларга бой бўлганлиги, ўзини ўзи танқид руҳи-

да ўтганлиги билан кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Унда эришилган ютуқлар билан бирга бой берилган имкониятлар ҳам тилга олинди. Олдинги хато ва камчиликлардан жиддий хулосалар чиқариб, қўзланган мақсад сари дадил интилиш ва муваффақиятларни кўпайтириш, фаолликни ошириш нафақат партия ташкилотлари, балки барча аъзоларнинг муҳим вазифаси эканлиги кўрсатиб ўтилди. Бир сўз билан айтганда, партиянинг олий анжумани сиёсий куч фаолиятида янги даврни бошлаб беради. Унда белгиланган вазифалар гоё салмоқли ва долзарблиги бўл-

лан эътиборни тортади. Айниқса, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг янги раиси Носиржон Алимардоновнинг фаолиятига мустаҳкам ҳуқуқий асос яратди.

— Партиянинг янги тахрирдаги Устави жиддий ёндашув ва изланишлар самараси ўлароқ юзага келди, — дейди ўз сўзини давом эттириб Носиржон Алимардонов. — Унинг ихчамлаштирилиши, янги ўзгаришлар билан тўлдирилиши оқибатида кўплаб масалалар ойдинлашди. Жумладан, авваллари партия электорати ҳақида аниқ фикрлар-

«Фидойи сафдошлар партия

ни дадил айта олмас эдик. Янги Уставада Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси электорати аниқ кўрсатиб ўтилган. Яъни, малакали мутахассислар, бюджет соҳаси ходимлари, педагоглар, шифокорлар, инженер-техник ва илм-фан вакиллари, хизмат кўрсатиш соҳалари меҳнаткашлари партияимиз электорати экани белгилаб қўйилган. Шу билан бирга, Уставада «Адолат» СДПга аъзо бўлиш тартибини янги бирмунча соддалаштирилганлиги, ҳудудий ва маҳаллий партия кенгашлари ижроия қўмиталарига қўшимча ваколатлар берилганлиги, партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, маҳаллий партия кенгашлари ижроия қўмиталарига қўшимча ваколатлар берилганлиги, партия аъзолари ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, Сиёсий Кенгаш раиси ваколатлари партия аъзолари аниқлаштирилган партиявий фаолиятда янги ҳаётимизнинг бош мезони» номили сайловолди платформасини кейинги бир йил мобайнида танқидий ўрганиш натижасида ишлаб чиқилган бу дастур социал-демократик гоёларга ҳамоҳанглиги билан эътиборни тортади.

адолат — ҳар бир инсон учун» гоёсига йўрилган, бизни чинакам халқ иши, Ватан тараққиёти учун хизмат қилишига руҳлантираётган бу дастур ўзининг ҳаётчилиги билан ажралиб туради. Уни ишлаб чиқишда партия фаоллари, республика миқёсидаги таниқли олимлар, йирик мутахассис ва экспертларнинг кўп меҳнат қилишиди. Шу билан бирга, бу дастурда ҳудудий партия ташкилотларидан тушган таклиф ва тавсияларнинг ҳам инobatга олинганлиги унинг залворини янада оширган. «Адолат» СДПнинг Устави, партиянинг шу пайтга қадар қабул қилинган барча асосий дастур ва платформалари, хусусан, 2009 йилги парламент сайловлари олдида қабул қилинган «Адолат — ҳаётимизнинг бош мезони» номили сайловолди платформасини кейинги бир йил мобайнида танқидий ўрганиш натижасида ишлаб чиқилган бу дастур социал-демократик гоёларга ҳамоҳанглиги билан эътиборни тортади.

Бизнинг танлаган йўлимиз — адолат йўли. Ўзбекистон сиёсий майдонида буй кўрсатаётган бу сиёсий кучнинг гоёлари — бизнинг гоёмиз, танлаган йўли — бизнинг йўлимиздир. Қурултойи фаолиятимиз-

ни чуқур таҳлил этиб, олдимизда турган барча долзарб вазифаларни қатъий белгилаб берди. Айниқса, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларига шу йилнинг 21 де-

Қонун устуворлиги ва инсон манфаатлари учун курашамиз

лар фаолиятида тўпланиб қолган муаммолар аниқланди.

Партия фаолларига кўмак тариқасида бошланғич партия ташкилот фаолияти регламенти ишлаб чиқилди, уларнинг фаолиятини такомиллаштиришга оид Концепция қабул қилинди, халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашига сайлов округлари чегарасида БПТларни ташкил қилишга келишиб олинди. Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институтининг минтақавий бўлима-лари билан ҳамкорликда БПТ котиблари учун ўқув-семинарлар ўтказилди, уларда партиявий фаолиятни такомиллаштириш юзасидан аниқ тавсиялар ишлаб чиқилди, қабул қилинди. Партия тизимида "Бошланғич партия ташкилоти

ватлашда бугунги замон талабларидан келиб чиқиб ёндашиш зарурлиги қайд этилди.

Партия ташкилотларининг ОАВ билан ишлаш борасидаги камчиликлари, партия веб-сайти ва расмий нашри "Адолат" газетасида партия дастурий ҳужжатлари, депутатлар ҳамда бошқа тузилмаларнинг фаолиятини тарғиб қилишнинг бугунги ҳолати ва истиқболга алоҳида эътибор қаратилди.

Шу билан бирга, Қурултойда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси фаолияти ҳам таҳлил қилинди.

Анжуманда эътироф этилганидек, ўтган даврда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси мамлакатда оlib борилган ислохотларни қўллаб-қувватлов-

хам рўй-рост айтилиб, келгуси беш йилликда бу камчиликларга йўл қўймаслик юзасидан вазифалар белгилаб олинди.

Қурултойда сўз олганларнинг маъруза ва чиқишларида асосий эътибор партиянинг қонунчилик ва вакиллик органларига бўлиб ўтадиган сайловларга тайёргарлиги, барча даражадаги сайлов штаблари фаолияти самарадорлиги, электорат билан самарали ишлаш масалаларига қаратилди.

Делегатлар партиянинг давлат ҳокимияти қонунчилик ва вакиллик органларига бўлажак сайловларда фаол иштирок этиши бўйича устувор вазифаларни белгилади. Қурултой делегатлари мамлакатни демократлаштириш ва янгилаш, ижтимоий-сиёсий, социал-

босқичда барча йўналишлар бўйича партия олдига қўйилган вазифаларга батафсил баҳо берилди. Янги Сайловлар дастурининг содда ва раво тилда ёзилгани, Ўзбекистон "Адолат" СДПнинг бошқа партиялардан ажралиб турадиган нуқтаи назари ва позицияси аниқ ифодалангани эътироф этилиб, дастур делегатлар томонидан тасдиқланди.

Қурултойда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлигига курсатилган номзодлар муҳокама қилинди ва маъқулланди. Партияда ўзининг аниқ ва қатъий позициясига эга, қонун ва жамият олдига юксак масъулиятни чуқур ҳис этадиган, сайловчилар орасида обрў-эътиборли, сайловда Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси учун овоз берган фуқароларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга қодир муносиб номзодлар жуда кўпчиликти ташкил этиши эътироф этилди. Партия олдига турган энг муҳим вазифа — бўлажак сайловларни сифатли ўтказиш ва унда барча даражадаги ҳокимиятнинг вакиллик органларидан ўз дастурий мақсад ва вазифаларини амалга ошириш учун имкон даражасида кўп ўринларни қўлга киритишга эришиш эканлиги белгиланди.

Қурултойда, шунингдек, партиянинг олий органи ваколатига кирувчи бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди. Сиёсий Кенгаш ва Марказий Тафтиш комиссиясининг янги аъзолари сайланди. Партиянинг янги таъриридаги Устави тасдиқланди.

Қурултой якунида оммавий ахборот воситалари ходимлари учун брифинг ташкил қилинди. Унда анжуманда қўрилган масалалар ва партия-

Сўз Қурултой иштирокчиларига

Гавҳар АЛИМОВА,
Ўзбекистон "Маҳалла" жамоат фонди республика бошқаруви раиси ўринбосари:

— Бугун ўтган даврда йўл қўйган камчиликларимиз ҳолисона таҳлил қилинди. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашидаги депутатлик гуруҳлари ишидаги мавжуд камчиликлар қайд қилиниб, уларни бартараф этиш йўллари кўрсатиб ўтилди.

Ўз навбатида, янги Сайловлар дастурида орқали электоратимиз манфаатлари йўлидаги мақсад-вазифаларимиз, бошқа сиёсий рақобатчиларимиздан ажралиб турадиган аниқ позициямиз қатъий белгилаб олинди.

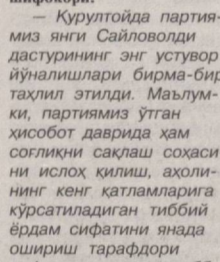
Жамиятда ижтимоий адолатни таъминлаш, қонун устуворлигига эришиш, фаолиятимизнинг устувор йўналиши бўлган ижтимоий масалаларни ҳал этиш, энг муҳими, "Адолат — ҳаётимизнинг бош мезони, адолат — ҳар бир инсон учун!" деб номланган янги Сайловлар дастуридаги ҳаётга кенг татбиқ қилиш олдимидаги қўйилган устувор вазифалар сифатида эътироф этилди.

Янги Сайловлар дастурида белгиланган вазифалар ҳақида гап кетганда, шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, партия фаоллари томонидан ўтган сайловлар дастурида фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг асосий таркибий қисми бўлган фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тизимини ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш борасида қатор тадбирлар амалга оширилди. Хусусан, "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари таъририда"ги ҳамда "Фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови таъририда"ги янги таърирдаги қонунлар қабул қилинишида фаол иштирок этди. Қатор қонун ости ҳужжатлари қабул қилиниб, фуқаролар йиғинлари фаолияти янги босқичга кўтарилди.

Шунингдек, жамоатчилик назоратини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилди. Бу борада оила институтини мустаҳкамлаш, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, "Оила-маҳалла-таълим муассасаси ҳамкорлиги" механизминини кучайтиришга қаратилган қатор тадбирлар, уярувчилар, конференцияларнинг ўтказилганиги маҳалла фаолларининг иш фаолиятини такомиллаштиришда ўзининг самарасини бермоқда.

Партия келгусида ҳам фуқаролик жамияти институтлари, хусусан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан ижтимоий соҳага оид масалаларда аҳоли манфаатларини ҳимоя қилиш, маҳалла институтини такомиллаштириш, аҳолининг ижтимоий ҳимоясида маҳалланинг аҳамияти ва таъсири янада кучайтиришга қаратилган дастурларни амалга оширишда ҳамкорликни янада мустаҳкамлашни ўз олдига мақсад қилиб белгиланганлиги аҳамиятлидир.

Виктория ЦАРЁВА,
Тошкент шаҳар эндокринология диспансери бош шифокори:

— Қурултойда партиямиз янги Сайловлар дастурининг энг устувор йўналишлари бирма-бир таҳлил этилди. Маълумки, партиямиз ўтган ҳисобот даврида ҳам соғлиқни сақлаш соҳасининг ишлари аҳолининг кенг қатламларига кўрсатилган тиббий ёрдам сифатини янада ошириш тарафдори сифатида қатор ташаббус ва амалий лойиҳаларга қўл ўрди.

Хусусан, партия "Шаҳар ва қишлоқда бир хил шароит" лойиҳаси доирасида мактаб ва мактабгача таълим муассасалари доирасида болаларни тиббий хизматлар билан таъминлаш тизимини кучайтиришга йўналтирилган саъй-ҳаракатларни амалга оширишда алоҳида эътибор қаратиш, худудларни кенгрок қамраган ҳолда болаларни тиббий хизматлар билан таъминлаш тизимини кучайтиришга қаратилган амалий лойиҳаларни ижтимоий асосда эътибор қилиш мақсад қилиб қўйилган бўлиши мазмун этади, албатта.

Қолаверса, партиямиз мамлакатимизда оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилишнинг тарафдори сифатида скрининг ва перинатал марказлари, аёллар тиббий маслаҳатхоналари, турғу мажмуалари, гинекология ва патронаж хизматлари фаолиятини доимий такомиллаштириб бориш масалаларини ҳам илгари сураётгани соғлом ва барқамол авлодни вояга етказишга дахилдор ҳеч бир масала эътибордан четда қолмаётганидан далолатдир.

Сайёра АЙХОДЖАЕВА,
партиянинг Ёшлар билан ишлаш бўлими фаоли:

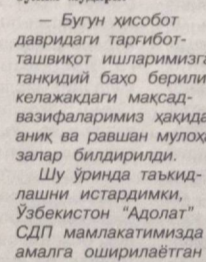

— Мустақил нуқтаи назари ва позициясига эга инсон борки, эл-юрт манфаати йўлида доимо изланишга, ўзига муносиб иш ўрнига эга бўлишга, етук мутахассис сифатида ўзи ва атрофидагиларга наф келтиришга интилади. Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси ана шундай изланувчан, ҳаракатчан фуқароларни, айниқса, ўсиб келаётган янги авлод вакиллари кўллаб-қувватлаш гоёсини илгари сураётган экан, бунинг учун, энг аввало, давлат олий таълим тизимини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш масаласига эътибор қаратиш лозимлигини алоҳида қайд этилган.

Қурултойда муҳокама қилинган ва тасдиқланган янги Сайловлар дастурида бу борадаги мақсадни амалга оширишнинг аниқ механизми, вазифалари белгилаб берилгани, биз, ёшларнинг партиямизга бўлган ишончимизни янада ошириши, табиий. Хусусан, дастурда олий ўқув юртининг инновацион инфратузилмасини кучайтириш, уларнинг базасида тажриба ва экспериментал ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ўқитувчилар ва ходимларнинг инновацион фаолигини ошириш, шу билан бирга докторлик диссертациясини ёқлаган ёш олимларни қўллаб-қувватлаш, уларга тадқиқот ва изланишлар натижаларини амалиётга татбиқ этиш учун докторликдан кейинги грантлар тақдим этиш каби вазифалар меҳнат бозори талабига ҳар томонлама жавоб берувчи мутахассис тайёрлашида муҳим аҳамият касб этади.

Бу борада амалга оширилётган ислохотларнинг самарадорлигини оширишда аниқ инновацион чора-тадбирлари билан сиёсий майдонда ўз ўрнига эга бўлган партия вакили эканлигиндан гуруҳланман ва партия томонидан илгари сурилётган мақсад ва вазифаларни рўйбга чиқаришда ўз ҳиссамини қўшишга бор куч-ғайратини сафарбар қиламан.

Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА,
партия Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати бўлим мудири:

— Бугун ҳисобот давридаги тарғиб-ташвиқот ишларимизга танқидий баҳо берилиб, келажакдаги мақсад-вазифаларимиз ҳақида аниқ ва равшан мулоҳазалар билдирилди.

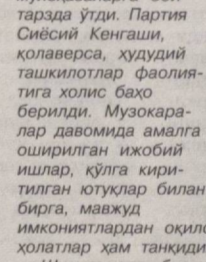
Шу ўринда таъкидлашни истардимки, Ўзбекистон "Адолат" СДП мамлакатимизда амалга оширилётган демократик ислохотларда фаол иштирок этиб, аҳолининг кенг қатлами орасида ўзининг нуфузини оширишга, сиёсий майдонда ўзига ҳосликка эришишга интилоқда.

Биз учун энг асосийси — аёлининг жамиятдаги маъна ва ролини ошириш. Ушбу мақсадда партия "Аёллар қаноти" кенгашларининг эътиборини хотин-қизларнинг сиёсий ҳаётга кириб бориши зарурлигига қаратиш ҳақида қарор қабул қилинган. Қурултой делегатлари тарғиб-ташвиқотдан ўзларидан ташкил топгани бизни қувонтирди. 30 Хоҳирги вақтда қонунчилик талабларини бажариш ва барча босқичларда халқ депутатлари орасида 30 Фоз аёллар вакилигини таъминлаш, уларнинг номзодлари ҳокимиятнинг барча босқичларига кўрсатилишига эришиш биз учун жуда муҳим.

Анжуманда биз янги бор сиёсий ва иқтисодий ислохотларни босқичма-босқич амалга оширишда давлатнинг бош ишловчи эканлигини тан оlib, ўзимизнинг гоёвий позициямизни мустаҳкамладик.

Делегатлар томонидан бир овоздан эътироф этилганидек, биз имкониятлар тенглиги ва ҳар бир шахс қадр-қимматининг ўзаро тенглик гоёси тарафдоримиз.

Маҳмуд БОБОЁРОВ,
Самарқанд вилояти партия кенгаши раиси:

— Қурултой ўз-ўзини танқид руҳида, фойдали тақлиф ва мулоҳазаларга бой тарзда ўтди. Партия Сиёсий Кенгаши, қолаверса, худудий ташкилотлар фаолиятига ҳолис баҳо берилди. Музокара-лар давомида амалга оширилган ижобий ишлар, қўлга киритилган ютуқлар билан бирга, мавжуд имкониятлардан оқилона фойдалана олинмаган ҳолатлар ҳам танқидий таҳлил қилинди.

Шу маънода, бизнинг вилоят партия кенгаши фаолиятига танқидий назар ташланса, қўлга киритилган ютуқларимизга нисбатан бой берилган имкониятлар кўплиги ойдинлашади. Жумладан, олдинги сайловларда партиямиз томонидан кўрсатилган номзодларнинг фақатгина 8 нафари вилоят Кенгаши депутатлигига, 45 нафари эса туман, шаҳар Кенгашилар депутатлигига сайланган. Шунинг учун йўл қўйилган хато-камчиликлардан тўри хулоса чиқариб, бу галги сайловларга пухта ва жиҳдий тайёргарлик қўриш мақсадида вилоят кенгаши ишни асосан маҳалла фуқаролар йиғинлари билан ташкиллаштирди. Чунки сайловлар жараёнида асосий ўринни маҳаллада истиқомат қилувчи фуқаролар, яъни сайловчиларимиз эгаллашгани ҳисобга олган ҳолда, вилоятдаги жами 1106 та маҳалла фуқаролар йиғинларидан бугунги кунда 665 та (60%) маҳаллалар қошида бошланғич партия ташкилотлари ташкил этилди. Бизнинг фикримизча, бошланган сайлов кампаниясида ушбу ҳолат ўзининг ижобий натижаларини беради.

Сайловлар — демократия кўзгуси. Унинг демократик қадриятларга ҳаммадан тарзда очик, адолатли ва ошқора ўтиши, шубҳасиз, сайловчилар фаолиги билан белгиланади. Бу эса кўп жиҳатдан сайловчиларнинг сиёсий ва ҳуқуқий билимларига боғлиқ. Сайловлар кампаниясида тарғиб-ташвиқотнинг аҳамияти беқиёс. Уни оқилона ва маҳорат билан йўлга қўймай туриб, қўзланган натижага эришиб бўлмайди.

Бугунги Қурултой худудий партия ташкилотларининг ўзига хос ютуқлари, камчиликларини таҳлил қилиш баробарида олдимизга қўйилётган умимий мақсад-муддололаримизни, устувор вазифаларимизни биргаллаштириб, ўзаро баҳамжихатликда қатъий белгилаб олиш имконини берди. Ўйлайманки, ана шу бирдамлигимиз ва ҳамжиҳатлигимиз сайловлардаги муваффақиятимизга замин бўлади.

«Адолат» мухбири
Феруз Жўраев тайёрлади.

ийли", деб эълон қилинган жорий 2014 йилда қўйи бўғинлар фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар изчиллик билан давом эттирилмоқда.

Бирок, шунга қарамай, бу борада партия олдига қўйилган мақсадлар тўлиқ амалга ошаётган, деб бўлмайди.

Биринчи галда лаёқатли депутатлик корпусини сайлаш бўйича сайлов кампанияси ўтказиш ва ташкил қилиш билан боғлиқ мақсадларга бошланғич партия ташкилотлари, уларнинг етакчилари ва фаолларининг жонқуярлигисиз эришиш бўлмайди.

Партия раҳбарининг маърузасида, шунингдек, "Адолат" СДП тузилмаларининг хотин-қизлар ва ёшлар билан ишлаш борасида эришган ютуқлари ва йўл қўйган камчиликларига ҳолисона баҳо берилди. Мамлакатимизда кечаётган ижтимоий-иқтисодий жараёнлар, жаҳон ҳамжамиятида рўй бераётган ўзгаришларга мос равишда партиянинг хотин-қизлар ва ёшлар манфаатларини ҳимоя қилиш, ташаббус ва қобилиятларини қўллаб-қув-

чи ва соғлиқни сақлаш, фан, таълим, суд-ҳуқуқ тизимларини мустаҳкамловчи қатор қонун лойиҳаларининг ишлаб чиқи-лиши ва қабул қилинишида фаоллик кўрсатди.

Бу ҳақда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон "Адолат" СДП фракцияси раҳбари С.Турсунов ўз маърузасида батафсил тўхталиб ўтар экан, ўтган даврда фракция депутатлари фаолияти сифат жиҳатдан мустаҳкамланганини таъкидлади.

Партия раҳбарининг маърузасида, шунингдек, "Адолат" СДП тузилмаларининг хотин-қизлар ва ёшлар билан ишлаш борасида эришган ютуқлари ва йўл қўйган камчиликларига ҳолисона баҳо берилди. Мамлакатимизда кечаётган ижтимоий-иқтисодий жараёнлар, жаҳон ҳамжамиятида рўй бераётган ўзгаришларга мос равишда партиянинг хотин-қизлар ва ёшлар манфаатларини ҳимоя қилиш, ташаббус ва қобилиятларини қўллаб-қув-

иктисодий ислохотларни чуқурлаштириш бўйича долзарб вазифаларни ҳал этишда "Адолат" социал-демократик партиясининг ўрни ва ролни белгиланган "Адолат — ҳаётимизнинг бош мезони, адолат — ҳар бир инсон учун" деб номланган Сайловлар дастурининг асосий қондаларини

қўриб чиқилди. Ушбу масала юзасидан муҳокамага чиққанлар навбатдаги сайловлар олдидан ишлаб чиқилган Сайловлар дастури-нинг аввалгисидан фарқли жиҳатларига тўхталиб, янги

нинг сайлов жараёнларига тайёргарлик ишлари таърири-да журналистларга маълумотлар тақдим этилди.

Ил'ос САХАТОВ,
«Адолат» мухбири

«Қудратини оширади»

кабрида бўлиб ўтадиган умум-халқ сайловларида фаол иштирок этиб, кўпроқ ўринларга эга бўлиш, халқимизга муно-сиб хизмат қилиш асосий мақ-садимиздир. Бу устувор вазифалар бизни янада масъулият билан ишлашга, фидойилик кўрсатишга ундайди. Ахир фидойий сафдошлар партия қудратини оширади, обрў-эътиборини кучайтиради. Шундай экан, партиявий ишларда фидойилик кўрсатиш фаолиятимизнинг асосий мезонига айланishi керак.

Қурултой делегати, партия фаоли Носиржон Алимардонов ўзининг қатъий ҳаётий позициясига эга. Ишчанликни қадрлайди. Мақтанишни хуш кўрмайди. Қаерда бўлмасин, қайси соҳада меҳнат қилмасин партияга садоқатини намоён этиб, унинг гоёларини ҳаётга изчил жорий этишга интилади. Айни пайтда у меҳнат қилаётган "Ўзгеобурғунейфгаз" акциядорлик компанияси мамла-катимиздаги етакчи меҳнат жамоаларининг бирига айланган.

Унинг таркибидаги 25 та кор-хонада 16 минг нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилапти. Улар жорий йилнинг ўтган 9 ойи мобайнида 400 миллиард сўмлик-дан зиёд геологик қидирув ишларини амалга оширишга муваффақ бўлишди. 2009 йилдан буён партия сафида самарали фаолият кўрсатиб келаётган бу сафдошимиз мазкур ютуқларга муносиб ҳисса қўшиш билан биргалликда ишчи-хизматчиларни ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга ҳам алоҳида эътибор қаратиб келмоқда.

Ёшларга оид давлат сиёса-ти устувор вазифага айланган юртимизда бугун янги авлод камолотига алоҳида эътибор берилмоқда. Ўз фаолиятида ёшлар масаласига доимий эътибор қаратиб келаётган "Адолат" СДП ўзининг қатор янги лойиҳа ва ташаббуслари билан янги авлод вакиллари орасига чуқур кириб бормоқ-да. Айниқса, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини ишга жойлаштириш, уларни

тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш, хизмат кўрсатиш соҳаларида эркин фаолият кўрсатишларига эришиш худудий партия ташкилотларининг диққат марказида бўлмоқда. Ташаббускор ва фидойий сафдошимиз Носиржон Алимардонов биз билан суҳбатда ўзи меҳнат қилаётган акциядорлик компаниясида ёшларга кўрсатилаётган эътиборни алоҳида тилга олиб ўтди. Ахир бирги-на шу йилнинг ўзида ўнта коллежни тамомлаган 3337 битирувчи компанияга ишга қабул қилинди. Ёшлар битирувчи, коллеж ва корхона билан тузилган уч томонлама шартно-манинг шунчаки эмаслигини, унинг ортида давлатимизнинг ёшларга бўлган беқиёс эъти-бори турганлигини ҳис этади-лар. Зеро, бугунги ёшлар эр-танги куннинг мутахассислари-дир. Бу жараёнларни Носиржон Алимардоновнинг ўзи ҳам бир пайлар бошидан ўтказ-ган. Халқ меҳнати боис ма-лакасини йил сайин ошириб бориб, жамоасида танилган,

қадр топган. Бугунги ёшлар-нинг ҳар бири эртага, албат-та, сафдошимизга ўшаб шун-дай шарафга сазовор бўлади-лар. Ёшларимизнинг дунёда кечаётган оғир иқтисодий-мо-лиявий инқирозларга қарамай, барча соҳалари жадал ривож-донув билан суҳбатда ўзи меҳнат қилаётган акциядорлик компаниясида ёшларга кўрсатилаётган эътиборни алоҳида тилга олиб ўтди. Ахир бирги-на шу йилнинг ўзида ўнта коллежни тамомлаган 3337 битирувчи компанияга ишга қабул қилинди. Ёшлар битирувчи, коллеж ва корхона билан тузилган уч томонлама шартно-манинг шунчаки эмаслигини, унинг ортида давлатимизнинг ёшларга бўлган беқиёс эъти-бори турганлигини ҳис этади-лар. Зеро, бугунги ёшлар эр-танги куннинг мутахассислари-дир. Бу жараёнларни Носиржон Алимардоновнинг ўзи ҳам бир пайлар бошидан ўтказ-ган. Халқ меҳнати боис ма-лакасини йил сайин ошириб бориб, жамоасида танилган,

қадр топган. Бугунги ёшлар-нинг ҳар бири эртага, албат-та, сафдошимизга ўшаб шун-дай шарафга сазовор бўлади-лар. Ёшларимизнинг дунёда кечаётган оғир иқтисодий-мо-лиявий инқирозларга қарамай, барча соҳалари жадал ривож-донув билан суҳбатда ўзи меҳнат қилаётган акциядорлик компаниясида ёшларга кўрсатилаётган эътиборни алоҳида тилга олиб ўтди. Ахир бирги-на шу йилнинг ўзида ўнта коллежни тамомлаган 3337 битирувчи компанияга ишга қабул қилинди. Ёшлар битирувчи, коллеж ва корхона билан тузилган уч томонлама шартно-манинг шунчаки эмаслигини, унинг ортида давлатимизнинг ёшларга бўлган беқиёс эъти-бори турганлигини ҳис этади-лар. Зеро, бугунги ёшлар эр-танги куннинг мутахассислари-дир. Бу жараёнларни Носиржон Алимардоновнинг ўзи ҳам бир пайлар бошидан ўтказ-ган. Халқ меҳнати боис ма-лакасини йил сайин ошириб бориб, жамоасида танилган,

Рустамжон АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат» мухбири

Янги қонунлар мамлакат тараққиёти учун хизмат қилади

Давоми. Боши 1-бетда

Фракция аъзолари мазкур қонун лойиҳаси билан мувофиқликни баҳолаш соҳасига доир атамалар бирхиллаштирилади, махсуслот, жараён, иш ва хизматлар хавфсизлиги масалалари таъминланаётганини муносиб баҳолаб, лойиҳани янада такомиллаштириш юзасидан ўз таклиф-таъсияларини билдирдилар.

Йиғилишда **“Мамлакатда инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитининг янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги қонун лойиҳаси ҳам иккинчи ўқишда қизгин муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, мазкур қонун лойиҳаси Президентимизнинг 2014 йил 7 апрелда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасида инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони ижроси юзасидан ишлаб чиқилган бўлиб, унда назарда тутилган ўзгартиш ва қўшимчалар республикада тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун қулай шароитлар яратишга оид ислохотларнинг мантиқий давоми ҳисобланади. Унга мувофиқ, Ўзбекистон Республикасининг “Тадбиркорлик фаолияти эркинлиги кафедралари тўғрисида”ги, “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги, “Қонунлар лойиҳаларини тайёрлаш ва ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида”ги ва “Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги рухсат бериш тартиби-таомиллари тўғрисида”ги қонунларига тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш таклифи этилмоқда.

Раъно Гайимова,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси:

— Маълумки, норматив-ҳуқуқий ва бошқа ҳужжатларни давлат ва ҳўжалик бошқаруви ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг расмий веб-сайтларида жойлаштириш — мазкур органлар томонидан қабул қилинаётган тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларига тааллуқли ҳужжатларни уларнинг эътиборига етказишнинг энг тезкор усули ҳисобланади. Қонун лойиҳасида бу борада акс эттирилган нормалар, хусусан, тегишли меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар

давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг расмий веб-сайтларида эълон қилинмаган тақдирда тадбиркорлик фаолияти субъектларига жавобгарлик чоралари қўлланилмаганини белгилаб қўйиш таклифини қўллаб-қувватлаймиз. Ушбу меъёр давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ўртасидаги ахборот алмашувини жадаллаштириш ҳамда бошқарувда очиқлик, ошқоралик таъминлини тарафдори ҳисобланмиш партиянинг Сайловолди дастуридаги гоёларга мувофиқ экани билан аҳамиятлидир.

Қонун тартибидоги навбатдаги масала — **“Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш ва давлат хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ тартиботларни янада такомиллаштириш муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги қонун лойиҳаси муҳокамасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 15 апрелдаги “Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш ва давлат хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ тартиботларни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида ишлаб чиқилгани, ушбу лойиҳа орқали Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс, Солиқ кодекси, Божхона кодекси, Хаво кодекси, “Давлат санитария нанинг тўғрисида”ги, “Табийи монополиялар тўғрисида”ги, “Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида”ги ва шу каби қонунларни юқоридоки қарор талабларига мослаштириш назарда тутилгани қайд этилди.

Қонун лойиҳасида тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятига ноқонуний аралашуш, шунингдек, давлат хизматларини кўрсатишда ортқча қроғозбозликка йўл қўйиш ҳолатлари учун давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг мансабдор шахсларига нисбатан маъмурий жавобгарлик чораларини қучайтиришни назарда тутувчи ўзгартиш ва қўшимчалар киритилаётгани аини мудоаодир.

Маълумки, Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси қонун устуворлиги таъминлини ҳамда ҳар қандай бюрократик тўсиқлар бартараф этилиши тарафдори сифатида ўзини намоён этаётган сиёсий партия ҳисобланади. Шу боис фракция аъзолари лицензия ёки бошқа рухсат берувчи ҳужжатлар асосида фаолият юритиш шартларига амал қилмасдан тегишли ҳужжатларсиз иш юритган тадбиркорлик субъектлари мансабдор шахсларига энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан йигирма бараваригача миқдорда жарима солинишига сабаб бўлганидек, тадбиркорнинг қонуний фаолият юритишига тўсиқлик қилган мансабдор шахсдан ҳам худди шундай миқдорда жарима олинишига оид таклифини қўллаб-қувватлашди.

Шунингдек, мазкур лойиҳада юридик ва жисмоний шахсларга хорийжи валютада операцияларни амалга ошириш учун лицензия бериш меъёрини бекор қилиш ҳамда мазкур талабни фақатгина банкларга татбиқ этиш амалиётини киритиш назарда тутилганига алоҳида эътибор қаратилди.

Қонун тартибидоги тўртинчи масала — **“Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик процессуал кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги қонун лойиҳасида

фуқаролик процессуал кодексининг 65-моддасида ишни кўраётган суд далилларни бошқа туман ёки шаҳарда тўплаш зарур бўлган тақдирда, тегишли судга муайян процессуал ҳаракатларни амалга оширишни топшириши белгиланган, — деди фракция аъзоси. — Мазкур кодекснинг 131-моддаси талабига кўра, фуқаролик ишлари биринчи инстанция суди томонидан ишни судда кўришга тайёрлаб бўлинган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай қўрилиши лозим, алоҳида тоифадаги ишлар бўйича бу мuddат 20 кунни ташкил этади. Суд амалиёти тахлили шуни кўрсатадики, мураккаб тоифадаги ишлар бўйича судлар томонидан қонунда белгиланган мuddат бузилаётганлиги ёки аксинча, мuddатни бузмаслик учун ишларни кўришда шошилиш оқибатида хатоликларга йўл қўйилаётган ҳоллар ҳам учраб турибди. Қатор процессуал ҳаракатларнинг амалга оширилиши ва суд топшириқларининг жойлардаги ижроси узок вақт талаб этишини инobatга олиб, кодексда белгиланган мuddатни икки ойга қадар узайтиришни белгиловчи норма билан тўлдириш таклифи этилмоқда. Киритилаётган қўшимчага кўра, суд иш бўйича суд топширигини юборганда уни ижро этиш бўйича ҳаракатлар тугагунига қадар иш юритишни тўхтатиб туриш ҳуқуқига эга бўлиши қутилапти. Қолаверса, қонун лойиҳасида апелляция инстанцияси шикоят ёки протест бўйича

тушган ишни апелляция инстанцияси ваколатларидан фойдаланиш учун ФПКда белгиланган йигирма кунлик мuddат ўрнига бир ойдан кечиктирмай кўришни назарда тутувчи ўзгартириш киритилиши белгиланмоқда. Бундан ташқари, кодекс ҳал қилув қарори, ажрим ёки қарорни янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш ҳақидаги аризани қаноатлантириш ёки рад қилиш тўғрисидаги суднинг ажрими устидан хусусий шикоят берилиши ёки хусусий протест келтирилиши мумкинлигига оид норма билан тўлдирилиши белгиланган.

Фракция аъзолари киритилаётган ўзгартиш ва қўшимчалар судларда иш кўришининг процессуал мuddатлари бузилишининг олдини олишга ва фуқаролик ишларининг тўлиқ, ҳар томонлама сиқовлик билан кўриб чиқилишини таъминлашга хизмат қилиши, хусусан, партиянинг одил судловни амалга ошириш ҳамда судларнинг умумэтироф этилган принципларга бўйсунушига қаратилган ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштиришга оид дастурий гоёларига аҳамият қилиб таъкидлашди. Шу билан бирга, судларда иш юритиш самардорлигини ошириш, фуқароларнинг судга бўлган муносабатига ижобий таъсир кўрсатиш мақсадида бу борадаги қонунчилик юзасидан хорийжи давлатлар тажрибасини изчил ўрганиш лозимлиги юзасидан фикр-мулоҳазаларини баён этишди.

Йиғилишда шунингдек, **“Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2015 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги ҳамда **“Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”**ги қонун лойиҳалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда муҳокама этилган масалалар юзасидан фракция аъзоларининг партия позициясидан келиб чиқадиган таклифлари эшитилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Дил сўзлари

Жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўрнига эга бўлиб бораётган мамлакатимиз бугунги кунда эркин фуқаролик жамияти ва демократик ҳуқуқий давлат қуриш йўлидан собитқадмлик билан бормоқда. Шу боис, мамлакатда олиб борилаётган демократик ислохотлар жамият аъзоларидан ташаббускор бўлишни, ижтимоий-сиёсий ҳаётда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларга бефарқ қарамасликни талаб этади.

Адолат — ҳар бир инсон учун

Ўз фуқаролик позициясига эга, мамлакатимизда кечаётган сиёсий жараёнларга бефарқ бўлмаган ҳар бир шахс ўз касбий фаолияти ва мақсадларидан келиб чиқиб, маълум бир сиёсий партия гоёларини ёқлаши ва ўз қарашларига аҳамият қилиш мумкин.

Жамиятнинг фаол бўлиши истагини билдирган ҳолда мен Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партиясини танлади ва унга аъзо бўлдим.

Айниқса, партиянинг дастурий мақсади билан яқиндан таниганимда, унда жамиятда эркин, ҳуқуқий фуқаролик жамияти, барча фуқаролар қонун олдида тенг бўлган ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш; бошқарувда ошқоралик, очиқлик ва ҳисобдорлик тамойилларини таъминлаш каби гоёлар илгари сурилиши мени бефарқ қолдирмади.

Айтиш жоизки, қонунлар мукамаллиги ва барқарорлигига эришиши, уларни ҳаётга татбиқ этиш механизмларини, адвокатура ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари фаолиятини такомиллаштиришни мақсад қилган партия сафида туриб, ушбу ишларни амалга оширишга бел боғлаш менга улкан масъулият юклайди.

Олдимизда турган муҳим сиёсий жараён — Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларига сайловда партия томонидан муносиб номзодлар кўрсатилиши ва кўпчилик ўринини эгаллашга эришилиши, ўйламанки, партия гоёларини янги раҳда амалга ошириши, уларни ҳаётга кенгроқ жорий қилишга, партия масъуллари ва Қонунчилик палатасидаги фракция аъзоларининг ўз олдига янги мақсад ва вазифаларини қўйиб, уни адо этиш учун киришишига туртки беради.

Ўз фаолиятини жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш, мустаҳкам ҳуқуқий базага таянган демократик давлат қуриш, адолат тамойили инсонлар учун ҳаммиша бирламчи аҳамият касб этишига қаратган “Адолат” социал-демократик партиясига жорий йил 21 декабрь санасида бўлиб ўтadиган сайловда муваффақият тилайман!

Саодат СОДИҚОВА,
«Адолат» мухбири

Хушнудбек ХУДОЙБЕРДИЕВ,
ҳуқуқшунос

Янги тахрирдаги Сайловолди дастур ёш инноваторларни ўзига жалб этди

Тадбир

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши сафида юксак сиёсий ва ҳуқуқий билимга эга аъзолар кўпчиликини ташкил этади. Партиянинг худудий кенгаши Ёшлар билан ишлаш бўлими томонидан «Сиёсий жараёнларда ёшлар иштироки» мавзусида ўтказилган тадбир сайлов жараёнидаги ёшлар иштироки ва янги тахрирдаги партия Сайловолди дастури муҳокама-сига бағишланди.

Партиянинг Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши фаоллари ва «Ёш инноваторлар» клуби аъзолари иштирок этган тадбирда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ёшлар билан ишлаш бўлими етакчиси А.Пахратдиновнинг «Ўзбекистонда амалга оширилаётган сиёсий жараёнлар ва унда сиёсий партиялар иштироки» мавзусидаги маърузаси иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Кенгаш раиси ўринбосари Р.Отарбаевнинг «Партиянинг янги тахрирдаги Сайловолди дастурида белгиланган вазифалар» номи маърузаси ҳам ёш инноваторларни қизгин муҳокамага чорлади.

Маърузаларда таъкидланганидек, янги тахрирдаги Сайловолди дастур партиянинг жамият ривожидоги ролини қучайтириш ҳамда унинг аҳоли ўртасидаги мавқеини мустаҳкамлашга қаратилганлиги билан аҳамиятлидир. Айниқса, партия Сайловолди дастурида турли соҳаларни ривожлантиришда инновация масалаларига алоҳида эътибор қаратилаётгани турли йўналишларда илганишлар олиб бораётган ёш инноваторларда катта таасурот қолдирди.

Марс Бердибаев,
Бердақ номидаги Қорақалпоқ Давлат университетининг техника факультети талабаси:

— Партия дастурий мақсадларида иқтисодиётнинг турли тармоқларида инновацион технологияларни жорий этиш гоёси биз, ёш ишланувчиларни бефарқ қолдирмайди. Таълим олаётган йўналишимиз техника фанлари билан алоқадор бўлгани боис, аини кунда техник изланишлар олиб бораёяман. Келажакда ўз изланишларим билан англиклар яратиш ва партия Сайловолди дастурида кўрсатилган инновацияга асосланган иқтисодиётни ривожлантириш йўналишида ўз хиссамни қўшишга ҳаракат қиламан.

Азиз Пиржанов,
«Камолот» ЕИХ Нукус шаҳар кенгаши «Камал» болалар ташкилоти раиси, партия фаоли:

— Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг янги тахрирдаги Сайловолди дастурида белгиланган вазифалар биз, ёшларни ҳам ташаббускорликка ундайди. Сабаби, дастурда таълим соҳасини янада ривожлантириш, илм-фаннинг юксак даражада тараққий этишига эришиш, ёш олимларга гамхўрлик қўрсатиш каби гоёлар биз, ёшларнинг орзу-интилишларимиз билан ҳамбарнас боғлиқдир.

Шарипа ТОРЕШОВА

Сайлов — мамлакатимиз ҳаётида жуда муҳим аҳамиятга эга бўлган сиёсий жараён ҳисобланади. Шунини инobatга олган ҳолда биз, ёшлар бу муҳим воқелиқдан четда қолмаслигимиз ва, албатта, ўз фаоллигимиз билан конституциявий ҳуқуқимиздан самарали фойдаланишимиз зарур.

Зеро, Ёшлар билан ишлаш бўлимининг сайловдаги иштироки эртанги ҳаётимизнинг қандай бўлишига муҳим аҳамиятга эга. Биз эса ўз тақдиримизга бефарқ эмасмиз. Шунинг учун ҳам бу жараёнларга таян нуктаи назар билан қараш ва тўри хулоса чиқаришимиз керак.

Юртимизнинг барча худудларидаги Ёшлар билан ишлаш бўлими ёшларда сайлов бўйича кўникмаларни янада ошириш мақсадида турли учрашувлар, дavra суҳбатлари, ҳуқуқий виқториналар сони ва сифатини ошириши мақсадга мувофиқдир. Сайловда ҳар бир йигит-қиз ўз фуқаролик бурчини тўлиқ адо этиши учун аввало, унинг ҳуқуқий маданияти юксак даражада бўлиши даркор. Биз партияимиздан кўрсатилган номзодларнинг дастурларини ҳамда партияимизнинг VI Курултойида қабул қилинган Сайловолди дастурий гоёларини сайловчиларга тушунтиришда ўз хиссамизни қўшишимиз лозим, деб биламан.

Табиики, сайлов жараёнлари мобайни-

Сайловда фаоллик кўрсатамиз

да номзодлар ўртасида, уларни номзод қилиб кўрсатган партиялар ўртасида соғлом рақобатли тортишувлар бўлади. Биз, ёшлар сиёсий баҳсларда “Адолат” СДП гоёларининг афзаллигига сайловчиларимизни ишонтаришга ҳаракат қиламиз.

Шохрух НАСИМОВ,
Ўзбекистон “Адолат” СДП
Новоий вилояти кенгаши
Ёшлар билан ишлаш бўлими раиси

Ҳудудий партия ташкилотларида

Дастурий ғояларнинг амалий мактаби

ёки партиявий назорат тиббиётда кафолатли хизматни таъминлашга йўналтирилаётгани хусусида

БПТ нималарга қодир!

“Бионурмедсервис” — замонавий тиббиётнинг мўъжизакор имкониятларини намойиш этаётган Ўзбекистон-Испания қўшма клиникаси нафақат Самарқандда, балки унга чегарадош вилоятларда ҳам минглаб беморларнинг дардига малҳам бўлаётган шифо маскани ҳисобланади. Бу ерда энг сўнгги технологиялар, юксак касбий маҳорат, бемор мурожаатига ҳозиржавоблик ва, албатта, кафолатланган тиббий хизмат клиниканинг обрў-эътиборини кун сайин мустаҳкамлашга, соғлиқни сақлаш тизимида ўрганишга лойиқ тажрибаларнинг юзага келишига сабаб бўлмоқда.

Эътибор беринг: буйрағида тоши бор, касалликнинг хавфлилик даражаси юқори бўлган олти юз нафар беморнинг барчаси айнан шу ерга мурожаат қилиб, дардан тўла фориғ бўлишди. Қизиги, буйрағидаги тош жарроҳлик муолажасисиз лазер нури, ультратовуш тўлиқни ва махсус ускуна ёрдамида тебратиб, парчалаш орқали олиб ташланмоқда. Ҳар юз нафар беморнинг юз фоиз соғайиши ва даволашдан кейинги реабилитация мuddати деярли икки баробарга қисқаргани жуда юқори кўрсаткичдир.

“Бионурмедсервис” нафақат буйрак муолажаси, урологик ҳафталиклар, балки замонавий тиббиётнинг 14 та йўналиши бўйича беморларга малакали хизмат кўрсатмоқда. Бугун даволашда юқори сифат ва даража, соғлиқни сақлаш тизимида кафолатли тиббий хизматни йўлга қўйиш Ўзбекистон “Адолат” СДПнинг дастурий мақсадларига мос келишини инobatта оладиган бўлса, Самарқанддаги мазкур клиника, унинг жамoаси ҳақида батафсилроқ сўзлаш айна мuddодир.

“Бионурмедсервис” тиббиётга оид партия дастурий ғояларини амалиётга татиқ этилишининг ўзига хос тажриба мактабига айланган, десак хато бўлмайди. Вилоят партия кенгаши таркибидagi йирик бошланғич ташкилотлардан бири айна шу клиника қошида фаолият кўрсатмоқда. Даволаш-таълим ишларини такомиллаштириш, клиниканинг тиббий шароитини яхшилаш, янги инновацион қўлланмаларни жорий этиш тақлифий ҳам дастлаб партия фаоллари томонидан билдирилмоқда ва қўллаб-қувватланмоқда.

— Даволаш ва таълим сифатини яхшилаш учун фақат шу йилнинг ўзидa 2 та йирик лойиҳани амалга оширдик, — дейди клиника директори, айна чоғда БПТ раиси Зафар

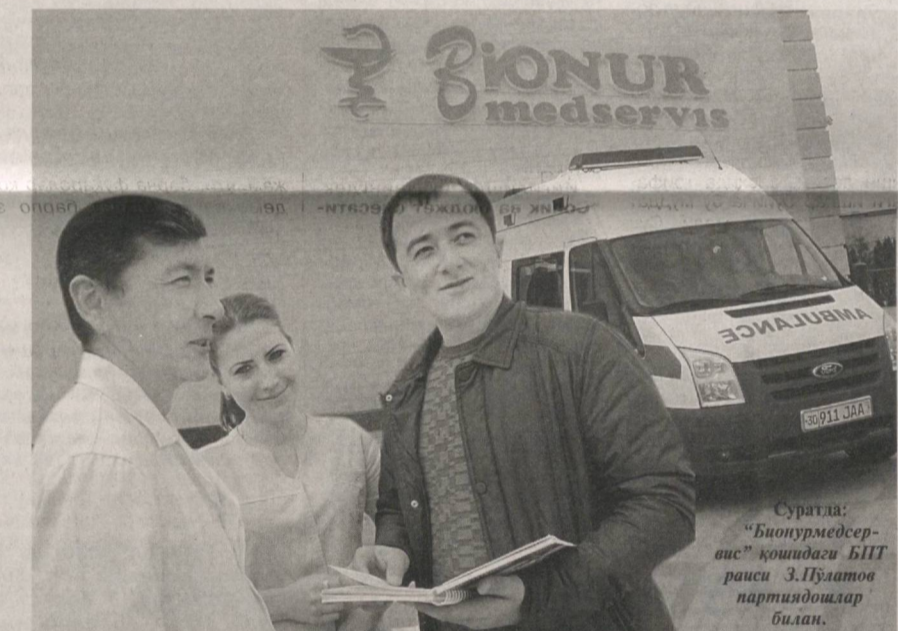
экан. Бунинг устига Европадан қиймати ярим миллион евро миқдоридagi янги даволаш-таълим ускуналарини харид қилдик. Ахир тиббиётда юқори технология — даволашнинг юқори кафолати, демокдир.

Клиникадаги партиядошларимиз айнан шундай фикрлашга ва иш юритишга оdatланишган. “Адолат” СДП аъзолари Гулбахор Абдуллаева, Ситора Муродова, Мохина Нажмиддинова сингари мутахассислар ўз соҳалари бўйича беморларга малакали ёрдам кўрсатиб, жамoанинг умумий ютуғига салмоқли ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Партия дастуридан келиб чиққан ҳолда аҳолининг моддий жиҳатдан кам таъминланган қисмини қўллаб-қувватлаш ва айна чоғда “Соғлом бола йили”га бағишланган Давлат дастурини бажариш мақсадида “Бионурмедсервис” Ўзбекистон “Адолат” СДП вилоят кенгаши билан ҳамкорликда йил давомида “Саломатлик акцияси” ўтказиб келаётганлиги эътиборга лойиқдир. Мазкур тадбир доирасида Самарқанд-

нинг етишган. Соҳадаги муаммоларни ҳал этишда жамoатчилик назоратидан ўринли фойдаланилади. Камчиликларни рўй-рост айтишди. Муроcасозлик қилишмайди. Соғлиқни сақлаш тизимидаги ижобий ўзгаришлар, янги ҳуқуқий меъёрлар юрtdошларимиз ва уларнинг фарзандлари соғлом яшашлари учун қилинаётган ғамхўрлик эҳтишамини ҳар дақиқа ҳис этиб туришди. Бир клиника доирасидаги амалий фаолиятлари, изланиш-интилишлари билан тиббиётдаги ютуқларни мустаҳкамлашга, унинг самараларидан тобора кўпроқ кишиларни баҳраманд этишга астойдил ҳаракат қилишди.

БПТ аъзоси, ҳамшира Ситора Муродованинг таъкидлашича, тиббиётнинг долзарб вазифаларини ҳал этишда, тегишли бошқарув идоралари муҳокамасига олиб чиқишда партиянинг маҳаллий Кенгашида депутатлари билан ҳамкорлик ўз натижаларини берапти. Ана шу алоқадорлик туфайли даволашнинг моддий-техник базаси мустаҳкамлан-

Суратла: “Бионурмедсервис” қошидаги БПТ раиси З.Пўлатов партиядошлар билан.

таб, тақлифларини ўрганиш, юқори самара берадиган муoдала усулларини жорий этиш, мутахассисларнинг касбий малакасини тинимсиз ошириш, энг машҳур клиникалар билан ҳамкорлик қилиш “Бионурмедсервис” фаолиятидаги муҳим шiorга айланган.

— Энди клиникамиз қошида офтальмология бўлимини ҳам ташкил этаймиз, — дейди бош шифокор, партиядошимиз Жамшид Нуриллаев. — Чунки ўйлаб кўрсак, иктидорли мутахассисларимиз ҳам, шароитимиз ҳам етарли

моқда. Саломатлик лойиҳаларининг тижорат банклари томонидан молиялаштирилиши осон кечмоқда. БПТнинг партия дастурий мақсадларига мос ҳаракат қилишини таъминламоқда. Тиббиётдаги партиявий назорат эса соғлиқни сақлаш муассасасида кафолатли хизматни таъминлашга, қабулдаги беморлар учун танлаш имкониятини яратишга йўналтирилаётганлиги билан аҳамиятлидир.

Бугун клиника қошидаги бошланғич партия ташкилотининг ўттиз нафар аъзоси ўз соҳасининг ташаббускори, яхши мутахассис ва сиёсий дунёқараш кенг бўлган кишилар. Улар тиббиётни ислоҳ этиш талабларини чуқур тушу-

моқда. Саломатлик лойиҳаларининг тижорат банклари томонидан молиялаштирилиши осон кечмоқда. БПТнинг партия дастурий мақсадларига мос ҳаракат қилишини таъминламоқда. Тиббиётдаги партиявий назорат эса соғлиқни сақлаш муассасасида кафолатли хизматни таъминлашга, қабулдаги беморлар учун танлаш имкониятини яратишга йўналтирилаётганлиги билан аҳамиятлидир.

Зоҳир ТўРАҚУЛОВ,
«Adolat» мухбири

Сайловчи ишончи — юксак масъулият

Депутатлик гуруҳларида

Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси асосида амалга оширилаётган тараққиётнинг янги bosқичида сиёсий партиялар олдида янгидан янги талаб ва вазифалар қўйилмоқда. Айна пайтдаги сиёсий модернизациялашув жараёнлари сиёсий партиялардан ташкилий, партиявий ишларини янада жонлантириш, партия фаолларидан ташаббускорлик ва фидоийликни, электорат манфаатлари йўлида жонқуярлик, излонувчанлик ва ишга масъулият билан ёндашишни талаб этмоқда.

Шу маънода айтиш лозимки, юртимиз ижтимоий-иқтисодий ҳаётида алоҳида аҳамият касб этувчи халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларнинг жойларда рўёбга чиқарилишини таъминлаш ва ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги ўрни катта. Зеро, ҳар бир вилоятнинг, туман ва шаҳарнинг пасту баландидан, одамлари, иқтисодий салоҳияти, имкониятларидан ўша ердаги вакиллик органлари, доимий комиссиялар, депутатлик гуруҳлари яхши хабардор. Шу боисдан ҳам маҳаллий Кенгашлар, айниқса, доимий комиссиялар фаолиятини янада кучайтириш, уларнинг амалдаги қонунчиликда белгилаб берилган ваколатларидан умумли фойдаланиши муҳим аҳамиятга эга.

Кейинги йилларда бу сиёсий институтлар фаолияти тубдан яхшилланиб бормоқда. Бугун Андижон вилоятида амалга оширилаётган ислохотларда ҳам уларнинг иштироки ва фаолияти муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу сабабдан депутатларнинг фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро шериклигининг илк bosқичи сифатида давра суҳбатлари, амалий конференциялар ўтказилмоқда. Бу пировардига парламент ва депутатлик ваколати орқали барқарор жамoатчилик назоратини амалга оширишга замин яратаетир.

Халқ депутатлари Андижон вилояти Кенгашидаги Ўзбекистон “Адолат” СДП депутатлик гуруҳининг кейинги йиллардаги фаолиятида юқоридagиларнинг яққол ифодасини кўриш мумкин. Утган давр мобайнида депутатлик гуруҳи ва аъзолари номидан халқ депутатлари вилоят Кенгаши сессиясига бир неча масала киритилди ва муҳокама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Хусусан, депутатлик гуруҳи ташаббуси билан “Соғлом бола йили” Давлат дастури доирасида вилоятда амалга оширилаётган ишлар ўрганиб борилмоқда. Жумладан, бир қатор туманларда давлат дастури ижроси ўрганилиб, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг сессиялари ва доимий комиссияларнинг йиғилишларида муҳокама этилди.

Партия Сайловолди дастури ижроси ва фуқаролар мурожаатлари асосида депутатлик сўровлари сони ҳам кескин ортиб бормоқда. Бу уларнинг ўз ваколатларидан самарали фойдаланаётганини кўрсатади.

Хусусан, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг яқинда ўтказилган навбатдаги сессиясига Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги “Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорининг вилоятдаги ижросини таъминлашда маҳаллий Кенгашлар депутатларининг фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорлигини кучайтириш масаласи киритилди.

Сессияда мазкур масала кўриб чиқилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди ва чора-тадбирлар режаси тасдиқланди. Ҳозир вилоятда ана шу асосда ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Шунингдек, депутатларимиз сайловчилардан келган мурожаат ва шикоятлар асосида ўз сайлов округлари ҳудудидаги ижтимоий-иқтисодий масалаларни, аҳолини қийнаётган муаммоларни ҳал қилишда ҳам амалий сайёҳаракатлари билан халқ ишончига муносиб жавоб қайтармоқдалар.

Бунга жуда қўллаб мисоллар келтириш мумкин. Жумладан, жорий йилнинг ўтган даврида депутатларимиз томонидан Қўрғонтепа туманидаги “Ғалаба” маҳалласи фаоллари мурожаати асосида бузилган сув иншоотини таъмирлаш ҳамда “Амир Темир” кўчасини асфальтлашга амалий ёрдам кўрсатилди. Балиқчи туманидаги «Мирзабошчек» маҳалла фаоллари мурожаатлари асосида аҳоли томорка экинларини сув билан таъминлаш мақсадида тегишли ташкилотларга юборилган сўровлар асосида сув қудуғи ўрнатиб берилди. Шаҳрихон туманидаги “Сузак” автомобиль йўлини таъмирлаш ҳамда “Гулистон” ҚФЙ Қўрғонча кўпригини кенгайтириш масаласи ҳам депутатлар аралашуви билан ижобий ҳал қилинди.

Вилоят партия депутатлар гуруҳи раҳбари М.Мирзаев томонидан ўз сайлов округидagi имконияти чекланган болаларни махсус мактаб-интернатларига ўқишга жойлаштиришга кўмаклашилди.

Бундан ташқари, партияимиздан сайланган халқ депутатлари Олтинқўл туман Кенгаши депутати Фахриддин Парлиев, Андижон туман Кенгаши депутатлари Дилдорхон Алихонова ва Арофатхон Исманова, Аска туман Кенгаши депутати Меҳринисо Каримовалар ҳам партияимизнинг мақсад ва вазифаларидан келиб чиқиб, самарали иш олиб бормоқда. Ўз ҳудудида сайловчилар билан мунтазам мулоқотда бўлиб, уларнинг талаб ва сўровномаларига ўз вақтида жавоб беришга эришишмоқда. Оила, маҳалла ва таълим муассасаси ҳамкорлигида воғга етмаган ёшлар билан ишлаш, кам таъминланган аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш борасида ҳам ибратли ишлар амалга ошириляпти.

— Чиндан ҳам сиёсий партиялар фаолиятида маҳаллий Кенгаш депутатлари катта роль ўйнайди. Негаки сайловчилар ишончи ва ҳур-

Жорий йилнинг ўтган даврида депутатларимиз томонидан Қўрғонтепа туманидаги “Ғалаба” маҳалласи фаоллари мурожаати асосида бузилган сув иншоотини таъмирлаш ҳамда “Амир Темир” кўчасини асфальтлашга амалий ёрдам кўрсатилди. Балиқчи туманидаги «Мирзабошчек» маҳалла фаоллари мурожаатлари асосида аҳоли томорка экинларини сув билан таъминлаш мақсадида тегишли ташкилотларга юборилган сўровлар асосида сув қудуғи ўрнатиб берилди. Шаҳрихон туманидаги “Сузак” автомобиль йўлини таъмирлаш ҳамда “Гулистон” ҚФЙ Қўрғонча кўпригини кенгайтириш масаласи ҳам депутатлар аралашуви билан ижобий ҳал қилинди.

матига сазовор бўлган халқ вакилларининг ҳар бир сўзи ва ҳаракатини фуқаролар тўғри қабул қилади. Шу сабаб биз ўз мақсад ва режаларимизни амалга оширишда улардан самарали фойдаланишимиз лозим, — дейди вилоят партия кенгаши етакчи мутахассиси Ғолибжон Раҳимов.

Юқоридagилардан кўриниб турибдики, депутатлар фаолиятининг кучайтирилиши ўз самарасини бермоқда. Жамиятда депутатнинг ўрни бениҳоя муҳим. Халқни эзгу ниятлар билан ўзига эргаштира олган инсон ҳамisha одамларнинг ҳурмат-эътиборида бўлади. Депутатлик юқори мартаба ёки лавозим эмас, аввало масъулиятдир. Шундай экан, навбатдаги сайловларда энг муносиб номзодларни танлашда буни унутмаслик лозим.

Акбаржон НАЗАРОВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП
Андижон вилояти кенгаши матбуот котиби

Сиёсий баҳслар технологияси ўрганилмоқда

Ўзбекистон “Адолат” СДП Қашқадарё вилояти кенгашида халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашлари партиядан номзоди кўрсатилган фаоллар, БПТ раислари, таълим, соғлиқни сақлаш тизими ходимлари, партияларо теледебатлар иштирокчилари ва кенг жамoатчилик вакиллари учун ўтказилган сиёсий ўқув “2009 йил сайловолди дастуридаги устувор йўналишлар ва уларнинг ижроси. Жамиятдаги вазифаларни ҳал қилишда партиянинг иштироки. Ўзбекистон “Адолат” СДПнинг 2014-2019 йиллар учун дастурий мақсад ва вазифалари”, деб номланди.

Кун тартибидagi долзарб мавзу юзасидан Қарши Давлат университети катта ўқитувчиси Гулчехра Содикова маъруза қилди. У ўз чиқишида Ўзбекистон Республикасининг “Сиёсий партиялар тўғрисида”ги ва “Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида”ги қонунлари қабул қилингандан сўнг партия фаолиятида қатор ижобий ўзгаришлар рўй берганини, аъзолар, айниқса, хайрихоҳлар сафи янада ортгани, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашлардаги депутатларимиз ўзига хос фаоллик ва ташаббускорлик билан иш олиб боришаётгани-

ни, бу мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган демократик ислохотлар самараси эканлигини алоҳида таъкидлади.

— Жорий йилнинг 21 декабрида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловнинг кўппартиявийликка асослангани ва демократик кадрларнинг устуворлиги партия аъзолари зиммасига сайловчилар манфаатлари, қарашлари, мақсад ва интилишларини тўлиқ ифодалашдек масъулиятли вазифаларни юклайди, — деди Г.Содиқова. — Шунингдек, сайлов партияимиз учун жиддий сиёсий сабоқ, бошқача айтганда, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини қуриш йўлидаги ўзига хос синов bosқичи бўлади, десам янглишмайман. Айна пайтда партияимиз аъзоларининг кенг қўлаmda фаолият юритишлари учун барча ҳуқуқий имкониятлар яратиб берилгани саъй-ҳаракатимизнинг самара келтиришига умид ўйотамди.

— Сайлов жамиятдаги хилма-хил фикр-

лар, фуқароларнинг хоҳиш-иродаси, орзу-ўйлари, умидлари, ижтимоий кайфиятларини яққол намoён этадиган жараёнлар, — деди С.Чориев. — Бу жараёнда партияимиз аъзолари янада жипслашиб, фаолият кўрсатишаётгани айна дамда барчамизни беҳад қувонтиради. Айниқса, партияимиз гоё ва дастурлари билан мустаҳкам қуролланган теледебатларнинг сиёсий куч позициясини ҳимоя қилиши, “Адолат” СДПнинг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида тутган ўрни ва ролини кенг жамoатчиликка етказиш борасидаги саъй-ҳаракатлари барчага манзур бўлаётир.

Шунингдек, сиёсий ўқувда ҳуқуқшунос Асрор Эшимовнинг “Сиёсий партиялар тўғрисида”ги, вилоят партия кенгаши раиси Абдуқаҳор Аҳмедовнинг “Партиянинг 2009 йил сайловолди дастуридаги устувор йўналишлари ва уларнинг ижроси” мавзусидаги маърузалари ҳам тингланди.

Тадбирда партия фаолияти чуқур таҳлил этилиб, теледебатларнинг сайлов жараёнида тутган ўрни ва улар томонидан эътибор қаратилиши муҳим бўлган вазифалар жиддий ўқутирилди. Ишчанлик, баҳс-мунозара, ташаббускорлик руҳида ўтган тадбир иштирокчиларда яхши таассурот қолдирди.

Комил САХАТОВ

Ижтимоий шериклик: ННТлар ҳуқуқлари оширилмоқда

“Адолат” шарҳи

Фуқаролик жамияти институтларининг янада ривожланишига эришиш, амалга ошириладиган ислохотларимизнинг очик-ошкоралиги ва самарадорлигини таъминлашда, уларнинг ролини кучайтиришда “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги қонуннинг қабул қилиниши муҳим аҳамият касб этади.

Кўпгина хорижий мамлакатларда давлат билан нодавлат секторнинг ўзаро муносабатлари турли қонун ҳужжатлари билан ёки “ҳукумат ва фуқаролик сектори” ўртасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар доирасида тартибга солинган. Бироқ, шунингдек иккинчи мамлакатларда ҳам давлатнинг нодавлат нотижорат ташкилотлари билан ўзаро шериклигини ва уни амалга ошириш механизмини белгилаб берувчи ягона қонун ҳужжати мавжуд эмас. Яъни, Ўзбекистонда қабул қилинган “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги қонун дунёда ўхшаши йўқ, десак муболаға бўлмайди.

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ишлаб чиқилиб, жорий йилнинг 25 сентябрь куни имзоланган мазкур қонун 2015 йил 1 январдан бошлаб қуча қиради.

Қонун 5 та боб ва 30 та моддадан иборат бўлиб, 1-боб умумий қоидаларга бағишланган. Ўз ичига 1-5 моддаларни олган ушбу бобда қонуннинг мақсади, ижтимоий шериклигининг тушунчаси, субъектлари, асосий принциплари ва соҳалари очиб берилган.

Хусусан, қонуннинг 3-моддасида ижтимоий шерикликка қўйиладиган таъриф берилган. Ижтимоий шериклик — давлат органларининг нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини, шу жумладан, тармок, худудий дастурларни, шунингдек, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига дахлдор бўлган бошқа қарорларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш борасидаги ҳамкорлигидир.

Қонунга мувофиқ ижтимоий шериклигининг субъектлари сифатида, бир томондан давлат органлари, иккинчи томондан эса — нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари иштирок этадилар.

Қонуннинг 2-боби ижтимоий шериклигининг асосий шакллари ва уларни амалга ошириш тартибини белгилаб, ўз ичига 6-11-моддаларни олади. Унда ижтимоий шериклигининг асосий шакллари сифатида:

ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда нодавлат нотижорат ташкилотларининг ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг иштироки;

нодавлат-нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг давлат органлари хузуридаги ишчи гуруҳлар, комиссиялар ва жамоатчилик-маслаҳат органлари фаолиятида иштирок этиши;

ижтимоий шериклик субъектлари томонидан биргаликда тадбирлар, маслаҳатлашувлар ва музокаралар ўтказиш;

ижтимоий шериклик субъект-

Қолаверса, грант танловларининг жойларда ташкил қилиниши маҳаллий давлат органларининг нодавлат нотижорат ташкилотлари билан самарали ижтимоий шериклик алоқаларини ўрнатишга қизиқишларини орттиради. Уларнинг фуқаролик жамияти институтлари томонидан кўтариладиган турли хил муаммолардан хабардор бўлиб боришларига ва ушбу муаммоларни биргаликда ҳал этиш чораларини кўришга ёрдам беради.

Қонуннинг 4-боби 23-26-моддалардан иборат бўлиб, унда ижтимоий шериклик субъектларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари санаб ўтилган. Эътиборлиси шундаки, ижтимоий шериклик ҳар иккала субъектларининг мазкур қонунда кўрсатиб ўтилган ҳуқуқ ва мажбуриятлари бир-бири билан ўзаро солиштирилганда, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларининг ҳуқуқлари давлат органларига нисбатан қарийб икки баравар кўп, мажбуриятлари эса аксинча икки баравар кам қилиб белгиланган.

Қонуннинг охириги 5-боби яқунловчи қоидалар деб номланиб, 27-30-моддалардан иборат. Ушбу боб асосан қонунчилик техникаси ва амалиётдан келиб чиқиб киритилган бўлиб, низоларни ҳал этиш, ижтимоий шериклик тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик, қонун ҳужжатларини ушбу қонунга мувофиқлаштириш ҳамда қонуннинг қуча қилиши масалаларини тартибга солиди.

Албатта, ушбу қонун мамлакатимизда фуқаролик жамияти институтлари ролини кучайтириш бўйича ўтказилаётган кенг қўламли ишлар самарадорлигини оширишга, катта ижтимоий аҳамиятга молик дастурлар ва қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш жараёнида аҳолининг кенг қатламлари манфаатларининг ҳар томонлама ҳисобга олинишига ҳизмат қилиши шубҳасиздир.

Ушбу масалада яна бир янгилик, бу — давлат гранти ва давлат ижтимоий буюртмасини бериш эндиликда нафақат Олий Мажлис хузуридаги жамоат фонди томонидан, балки жойларда ташкил этиладиган жамоат фонди раҳбари ҳам амалга оширилиши белгиланди. Бу эса узоқ туманларда жойлашган нодавлат нотижорат ташкилотларининг давлат иқтисодий кўмагини олиш учун марказга келиб-кейтиш билан боғлиқ сарф-харажатлари ва вақтларини тежаш имконини беради. Натижада иқтисод қилинган маблағ бевосита тегишли лойиҳа мақсадларига йўналтирилади.

Қолаверса, грант танловларининг жойларда ташкил қилиниши маҳаллий давлат органларининг нодавлат нотижорат ташкилотлари билан самарали ижтимоий шериклик алоқаларини ўрнатишга қизиқишларини орттиради. Уларнинг фуқаролик жамияти институтлари томонидан кўтариладиган турли хил муаммолардан хабардор бўлиб боришларига ва ушбу муаммоларни биргаликда ҳал этиш чораларини кўришга ёрдам беради.

Қонуннинг 4-боби 23-26-моддалардан иборат бўлиб, унда ижтимоий шериклик субъектларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари санаб ўтилган. Эътиборлиси шундаки, ижтимоий шериклик ҳар иккала субъектларининг мазкур қонунда кўрсатиб ўтилган ҳуқуқ ва мажбуриятлари бир-бири билан ўзаро солиштирилганда, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларининг ҳуқуқлари давлат органларига нисбатан қарийб икки баравар кўп, мажбуриятлари эса аксинча икки баравар кам қилиб белгиланган.

Қонуннинг охириги 5-боби яқунловчи қоидалар деб номланиб, 27-30-моддалардан иборат. Ушбу боб асосан қонунчилик техникаси ва амалиётдан келиб чиқиб киритилган бўлиб, низоларни ҳал этиш, ижтимоий шериклик тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик, қонун ҳужжатларини ушбу қонунга мувофиқлаштириш ҳамда қонуннинг қуча қилиши масалаларини тартибга солиди.

Албатта, ушбу қонун мамлакатимизда фуқаролик жамияти институтлари ролини кучайтириш бўйича ўтказилаётган кенг қўламли ишлар самарадорлигини оширишга, катта ижтимоий аҳамиятга молик дастурлар ва қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш жараёнида аҳолининг кенг қатламлари манфаатларининг ҳар томонлама ҳисобга олинишига ҳизмат қилиши шубҳасиздир.

Жаҳонгир ШИРИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги бошқарма
бошлиғи ўринбосари

Сўранг, жавоб берамиз!

— Алимент масаласида судга мурожаат этдим. Лекин бир неча бор чақирилишига қарамай, эрим суд мажлисига келмаяпти. Уни мажбурий тартибда ёки бошқача усулда судга олиб келиш мумкинми?

Р.Тўйчиева,
Асака тумани

— Алимент ундириш тўғрисидаги ишлар бўйича жавобгарнинг судга келиши шартлиги бу ишларнинг ўзига хос процессуал хусусиятларидан биридир. Суд алиментлар ундириш тўғрисидаги ишлар бўйича жавобгарнинг судга келишини шарт деб топиши мумкин. Агар бундай ҳолда жавобгар суд мажлисига суд узрсиз деб топган сабабларга кўра келмаса, у мажбурий тартибда келтирилади ва унга энг кам иш ҳақининг беш бараваригача миқдорда жарима солинади. Мажбурий тартибда келтириш суднинг ажримига биноан ички ишлар идоралари томонидан амалга оширилади (Фуқаролик процессуал кодексининг 261-моддаси).

— Вояга етмаган болаларга алимент миқдори қандай тартибда белгиланади?

С.Бозоров,
Андижон шаҳри

— Амалдаги оила қончилигида мувофиқ, суд вояга етмаган болаларга алимент миқдорини ота-оналарнинг ҳар ойдаги иш ҳақи ва (ёки) бошқа даромадига қараб улушларда, яъни бир бола учун — тўртдан бир қисми; икки бола учун — учдан бир қисми; уч ва ундан ортқ бола учун — ярми миқдорда белгилайди. Бу тўловларнинг миқдори тарафларнинг моддий ёки оилавий аҳолини ва бошқа эътиборга лойиқ ҳолатларни ҳисобга олган ҳолда суд томонидан қамайтирилиши ёки қўпайтирилиши мумкин. Хар бир бола учун ундириладиган алимент миқдори қонун ҳужжатлари билан белгиланган энг кам иш ҳақининг учдан бир қисмидан кам бўлмалиги керак.

Шунингдек, Оила кодексининг 101-моддасига биноан, алимент тўлаши шарт бўлган ота-онанинг оилавий ва моддий аҳоли ҳисобга олиниб, алиментнинг миқдори ҳар ойда пул билан тўланадиган қатъий суммада ҳам ундирилиши мумкин.

Алиментлар миқдорининг ота-онанинг иш ҳақи (даромади)га нисбатан улушларда белгилиши фуқаролар учун ҳам қулай ҳисобланади. Чунки алимент тўлаши шарт бўлган ота (она)нинг иш ҳақи қўпайган ёки қамалган тақдирда алимент миқдорини ўзгартириш тўғрисидаги талаб билан судга такроран мурожаат қилиш зарурати қолмайди. Жавобгарнинг иш ҳақи ўзгариши алиментлар миқдорининг ўзгаришига олиб келади.

Саволларга Қўрғонтепа туман 1-сон ФХДЭ бўлими мудираси **М.БАҲРИДИНОВА** жавоб берди.

— Ота-онам биринчи гуруҳ ногирони. 2 йил олдин оилавий келишмовчиликлар сабабли алоҳида яшай бошладим. Вояга етганлигим, меҳнатга лаёқатли бўлганим учун ота-онам таъминотини уйлашга, уларга ғамхўрлик қилишга мажбурманми?

Е.Пўлатов,
Қўнғирот тумани

— Вояга етган, меҳнатга лаёқатли болалар меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож ўз ота-онасига таъминот беришлари ва улар тўғрисида ғамхўрлик қилишлари шарт. Ота-онасининг давлат ва нодавлат муассасалари қарамоғида экани вояга етган, меҳнатга лаёқатли болаларни ота-она ҳақида ғамхўрлик қилиш ва уларга моддий ёрдам кўрсатиш мажбуриятдан озод қилмайди.

— Турмуш ўртоғим билан ажрашганман, бир нафар қизимиз бор. Унга суд орқали оталик белгиланмаган. У бошқа аёл билан қонуний никоҳдан ўтган ва уларнинг ҳам фарзандлари бор. Айтинг-чи, ушбу фарзандларнинг ҳуқуқлари тенгми?

Ж.Маткаримова,
Мўйноқ тумани

— Оила кодексининг 61 ва 62-моддаларида назарда тутилган тартибда оталик белгиланганда болалар ота-онаси ва уларнинг қариндошларига нисбатан ўзаро никоҳда бўлган шахслардан туғилган болалар билан тенг ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга бўладилар. Мазкур модда оталик отанинг ўз истаги билан ёки суд тартибда аниқлангандан сўнг, никоҳсиз туғилган болаларга никоҳда туғилган болалар билан тенг ҳуқуқлари беради. Болаларнинг насл-насаби факти боланинг отаси тўғрисидаги ёзув билан тасдиқланади, бу билан бола отанинг қариндошлари сирасига қиради. Бу шунинг аниқлиги, никоҳда туғилган болалар ота ва унинг қариндошларига нисбатан қандай ҳуқуқларга эга бўлсалар, никоҳсиз туғилган болалар ҳам худди шундай ҳуқуқларга эга бўладилар. Лекин бу боланинг ҳамма ҳуқуқларига эмас, фақат мулк ва мерос ҳуқуқларигагина тегишлидир.

Саволларга Қўнғирот туман 1-сон ФХДЭ бўлими мудираси **А.БАБАЖАНОВА** жавоб берди.

— Автомототранспорт воситаларини ижарага бериш билан боғлиқ битимларни тасдиқлангандан кейин ДИХХ органларида ҳисобга қўйилиши шартми? Агар қўйилиши шарт бўлса қанча мuddат мобайнида?

А.Бакиров,
Шўрчи тумани

— Автомототранспорт воситаларини ижарага бериш билан боғлиқ битимларни тасдиқлангандан кейин ДИХХ органларида ҳисобга қўйилиши шарт. Бу тўғрисида шартнома матнида ва тасдиқловчи ёзувда шартнома нотариал тартибда тасдиқланган пайдан бошлаб ўн кун мобайнида ДИХХ органларида ҳисобга қўйилиши кераклиги кўрсатилиши лозим. Бунда шартнома матнининг яқунлиги қисмида ва тасдиқловчи ёзувда «Ушбу шартнома ИИВнинг тегишли ДИХХ органларида ўн кун ичида белгиланган тартибда ҳисобга қўйилиши шарт. Мазкур талабни бажармаслик қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортишга олиб келади», деб ёзиб қўйилади.

М.НАЗАРОВ,
Давлат солиқ қўмитаси
Ахборот хизмати бошлиғи

Саволга Шеробод туман 2-сон ДНИ нотариуси **А.УСМОНОВ** жавоб берди.

Ўзбекистонда солиқ тизими

Эътироф

Жаҳон миқёсида глобал иқтисодий муаммолар чуқурлашиб бораётганига қарамастан, мамлакатимизда макроиқтисодий барқарорлик ва иқтисодиётнинг юқори ўсиш суръатлари таъминланаётгани давлатимиз томонидан қабул қилинаётган иқтисодий дастурларнинг амалга оширилиши натижасидир. Айниқса, бюджет ва солиқ соҳаларини эркинлаштириш жараёни бу борада муҳим омил бўлаётир.

Мустиқлик йилларида аҳоли реал даромадлари ўсишига, ишлаб чиқаришнинг модернизация қилиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга асос бўлиб хизмат қиладиган кенг қўламли солиқ ислохотлари амалга оширилди. Бу жараёнда иқтисодий ўсишнинг юқори суръатларини таъминлашда солиқ юқини босқичма-босқич пайсантириш устувор йўналиш қилиб белгиланди.

Солиқ юқи 1991 йилда ялли ички маҳсулотга нисбатан 41,2 фоизни ташкил қилган бўлса, ўтган йиллар давомида амалга оширилган оқилона солиқ сиёсати натижасида ҳозирги кунда бу кўрсаткич қарийб икки баробар қамайди. Яъни, солиқ ставкаларининг оптималлаштирилиши ва мураккаб бўлмаган солиққа тортиш тартибининг жорий этилиши туфайли бу

кўрсаткич бугунги кунда 20,8 фоизни ташкил қилмоқда.

Қўллаб-қувватлашда корхона ва муассасалар фойдасидан олинадиган солиқ ставкаси ўртача 12,5-39,5 фоизни ташкил қиладиган бўлса, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 1995-2014 йиллар мобайнида 38 фоиздан 8 фоизга тушгани иқтисодиётимиздаги сифат ўзгаришлари, ўзига хос тараққиётга эришилаётганининг амалий ифодасидир.

Солиқ ставкаларининг оптималлаштирилгани давлат бюджети даромадлари таркибида ҳам муҳим сифат ўзгаришларига олиб келмоқда. Корхоналар фойдасидан олинадиган солиқлар улушининг босқичма-босқич пайсантирилиши ва ресурсларга солинаётган солиқлар улушининг оширилиши шулардан энг муҳимидир. Бу ҳолат сармоявий фаолиятнинг фаоллашиши учун қулай шарт-шароитлар яратиши билан бирга табиий ресурслардан оқилона фойдаланишни рағбатлантираётир.

Давлатимиз раҳбарининг 2012 йил 16 июлда қабул қилинган “Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботларни, лицензияланадиган фаолият турларини ва рўхсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони бу йўналишда муҳим бурилиш ясади. Мазкур фармон асосида бугунги кун талабларига мос келмайдиган лицензия ва рўхсат бериш тартиби, статистик, молиявий ва солиқ ҳисоботлари кескин қисқартирилди. Жумладан, 2012 йил июль ойидан давлат органлари ва ҳўжалик бошқарувлари томонидан доимий равишда талаб қилиб келинаётган эллик турдаги ҳисобот, 2012 йил 1 августдан рўхсат беришга оид 80 та тартиб-таомил бекор қилинди. Шу билан бирга, айрим ҳисобот шакллари бирлаштирилди.

Президетимизнинг 2014 йил 7 апрелдаги «Ўзбекистон Республикасида

А.Абдуллаев (ЎЗА) олган сурат

инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони эса тадбиркорлар учун қулай шарт-шароитлар яратиш, уларнинг эркинлигини таъминлаш борасида амалга ошириладиган ишларни янги босқичга кўтарди.

Хусусан, солиқларни ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлайдиган, шунингдек, ишлаб чиқаришнинг барқарор ўсиш суръатлари ва рентабеллигини таъминловчи кичик тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятини солиқ текширувидан ўтказишга қўлланилган мораторийнинг амал қилиш мuddати 2017 йилнинг 1 январигача узайтирилди.

Юртимизда яратилган қулай ишбилармонлик муҳити, бизнесни ташкил этиш ва уни ривожлантириш борасида амалга ошириладиган кенг қўламли ислохотлар халқаро миқёсда ҳам эътироф этилмоқда.

Яқинда Жаҳон банки ҳамда Халқаро молия корпорацияси «Бизнесни юритиш 2015: Самарадорлик доирасидан чиқиш» (Doing Business 2015: Going Beyond Efficiency) номили навбатдаги йиллик маърузасини эълон қилди. Унга кўра, ҳисобот даврида юртимизда энг сезиларли даражада яшшиланган соҳа — солиқ соҳаси бўлиб, Ўзбекистон бу кўрсаткич бўйича рейтингда ўтган йилга нисбатан 61 поинтга юқорига кўтарилди.

Айтиш керакки, мамлакатимизда тадбиркорлик субъектларига қулай шарт-шароит яратиш, уларга яқиндан қўмақлаштириш, ҳуқуқ ва эркинликларни кафолатларини янада кучайтириш борасида амалга ошириладиган кенг қўламли ислохотлар туфайли шундай юқсак натижаларга эришилмоқда.

М.НАЗАРОВ,
Давлат солиқ қўмитаси
Ахборот хизмати бошлиғи

Оила тинч — юрт тинч

➤ Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 22 йиллигига

Дарҳақиқат, оилада аҳиллик бўлса, юрда аҳиллик бўлади. Оилада илм-зиё, маънавий-ахлоқий масалалар тўғри йўлга қўйилган бўлса, жамиятда фозиллик, комиллик бўлади. Оиланинг иқтисоди мустаҳкам бўлса, мамлакатда фаровонлик ҳукм сурди. Шу жиҳатдан оиланинг ижтимоий, иқтисодий, маънавий, ҳуқуқий мустаҳкамлиги, мамлакатнинг ҳам шу соҳаларда умумий оила сифатида ривожига бекиёс таъсир кўрсатади.

Мустақиллик йилларида оиланинг жамият тараққиётида аҳамиятини ошириш, унинг иқтисодий, ижтимоий, маънавий ва ҳуқуқий манфаатларини таъминлаш мақсадида унинг ҳуқуқий асосларини тақомиллаштириш, оиланинг соғлом, билимдон ёш авлодни тарбиялашдаги ролини ошириш каби масалалар комплекс равишда қамраб олиниб, изчил, тадрижий ислохотлар амалга оширилди.

Конституциямизнинг алоҳида боби оилага бағишланиб, унда оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга, деб эътироф этилган.

I. ОИЛАНING ДАВЛАТ МУХОФАЗАСИДА БЎЛИШ ҲУҚУҚИ

Мустақиллик йилларида мазкур конституциявий қоида-ни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Оила кодекси, "Васийлик ва ҳомийлик тўғрисида", "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида", "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги каби бир қатор қонунлар қабул қилинди. Оила тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг вазифалари оилани мустаҳкамлашдан, оилавий муносабатларни ўзаро муҳаббат, ишонч ва ҳурмат, ҳамжиҳатлик, бир-бирига ёрдам бериш ҳамда оила олдида унинг барча аъзоларининг масъулиги ҳисси асосида қуришдан, бирон-бир шахснинг оила масалаларига ўзбошимчалик билан аралашшига йўл қўймаслиқдан, оила аъзолари ўз ҳуқуқларини тўқтинликсиз амалга оширишини ҳамда бу ҳуқуқларнинг ҳимоя қилинишини таъминлашдан иборат, деб белгилаб қўйилди.

Яқинда қабул қилинган "Ижтимоий шериклик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонуни 5-моддасида ҳам ҳар томонлама барқамол ва соғлом ёш авлодни шакллантириш,

оналик ва болалиқни, шунингдек, хотин-қизларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий, социал-иқтисодий, маданий ҳаётида тўлақонли иштирок этишини таъминлаш, соғлом оилани шакллантириш ижтимоий шериклики амалга ошириш соҳаларидан бири, деб эътироф этилди.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси 159-моддасида юридик шахсларнинг солиқ солинадиган фойдаси ёш оилалар тоифасига кирувчи ходимларга ипотека кредитлари бадаллари тўлашга ва (ёки) мулк сифатида уй-жой олишига текин йўналтириладиган маблағлар суммасига, бироқ солиқ солинадиган базанинг 10 фоизидан ошмаган миқдорда қайтарилиши белгиланган.

Дунё амалиётида кам учрайдиган ва Ўзбекистоннинг инсонпарвар давлат эканлигини яққол кўрсатадиган белгилардан бири, бу — Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг XIV бобида оилавий вазифаларни бажариш билан машғул шахсларга бериладиган қўшимча кафолатлар мустаҳкамлаб қўйилганлигидир. Оила муносабатларида барқарорликни таъминлаш масалалари миллий қонунчилигимизга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш орқали янада мустаҳкамланмоқда. Хусусан, 2013 йил 30 апрелда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонунга мувофиқ, эрта никоҳ қуришнинг олдини олиш мақсадида никоҳ муносабатларига қиришишда қонунда белгиланган никоҳ ёшига амал қилмаслик учун маъмурий ва жиддий жавобгарлик белгиланди. Бу жамиятнинг энг кичик бўғини ҳисобланган оиланинг пойдевори мустаҳкам бўлишига замин яратди.

Бир қатор вазирликлар, хусусан, Адлия, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, Халқ таълими ва бошқа вазирликларнинг асосий вазифаси сифатида тегишлича никоҳни қайд этиш, кам таъминланган оилаларни ижтимоий муҳофаза қилиш, оилавий тадбиркорлик ривожлантирилишини рағбатлантириш, оила, она, ота ва болага тиббий-ижтимоий

ёрдам кўрсатиш дастурини амалга ошириш, болаларни оила шароитларида тарбиялашга оид психологик-педагогик методлар жорий этиш каби барқарорлиқни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентини, Вазирлар Маҳкамаси томонидан бир қатор зарур чора-тадбирлар, қарорлар қабул қилинмоқда.

Давлатимиз раҳбари томонидан 2014 йил 1 августда "2014-2018 йилларда Ўзбекистонда аҳолининг репродуктив саломатлигини янада мустаҳкамлаш, оналар, болалар ва ўсимирлар соғлигини муҳофаза қилиш борасидаги Давлат дастури тўғрисида"ги қарор қабул қилинди. Мазкур қарорда аҳоли, айниқса, никоҳдан ўтайдиган аёллар ва ёшлар оралиғида соғлом оила қуриш, соғлом фарзандлар туғиш ва тарбия қилиш масалалари бўйича тизимли асосда тушунтириш ишларини ташкил этиш бўйича аниқ чора-тадбирларнинг қўшма дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш белгиланди.

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида скрининг, перинатал ва ихтисослаштирилган тиббий-илмий муассасалар фаолият юритаётгани, ҳомилдор аёллар давлат бюджети маблағлари ҳисобидан зарур поливитаминлар билан таъминланаётгани соғлом авлод-

ни дунёга келтириш, она ва бола саломатлигига салбий таъсир этиши мумкин бўлган ҳолатларни барвақт аниқлаш ҳамда бартараф қилишда муҳим омил бўлаётир.

II. ОИЛАНING ЖАМИЯТ МУХОФАЗАСИДА БЎЛИШ ҲУҚУҚИ

Мазкур ҳуқуқий таъминлаш учун мамлакатимизда ўзига хос тизим шаклланди. Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, Қасаба уюшмалари федерацияси кенгаши, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия фонди, "Оила" илмий-амалий маркази каби ташкилотлар ушбу тизимнинг асосини ташкил этади. Улар, томонидан никоҳга қираётган шахслар ўртасида ирсий ва туғма касалликларнинг олдини олиш ҳақида кенг тарғибот ишлари, тўй маросимларини ўтказишда исрофгарчиликка йўл қўймаслик, ижтимоий муҳофазага муҳтож бўлган ёш оилаларга тўй маросимларини ўтказиш ва турмуш шароитларини яхшилаш учун ёрдам кўрсатиш мақсадида оилага бағишланган турли конференциялар, семинарлар, тарғибот-ташвиқот тадбирлари, танловлар ўтказиб келинмоқда.

Бундан ташқари, оиланинг жамият муҳофазасида бўлиш ҳуқуқини "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунида белгиланган нормалардан ҳам яққол библи олишимиз мумкин. Мазкур қонунда маҳалла фуқаролар йиғинларининг кам таъминланган оилаларга уларнинг уйлари ва квартираларини таъмирлашда, шунингдек, коммунал хизматлари ҳақиқи тўлашда ёрдам кўрсатиши, давлат ва ҳўжалик бошқаруви

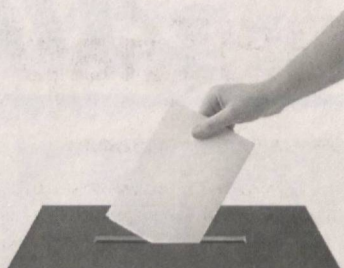
органлари, банклар, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда кам таъминланган оилалардан бўлган ёшларга, шу жумладан, улларга никоҳ тузишда ва тўй тадбирларини ўтказишда қўшимча моддий ёрдам кўрсатиши, тегишли ҳудуд доирасида жойлашган оилавий тадбиркорлик субъектлари томонидан кредитлар олинишида белгиланган тартибда кафили бўлиши, вояга етмаган болалари бўлган муҳтож оилаларга, икки ёшга тўлмаган болалари бор ишламайдиغان оналарга, шунингдек, бюджет ташкилотларида ишлайдиган оналарга ҳамда уларнинг ўринини босувчи шахсларга нафақалар тайинлаш тўғрисидаги масалаларни, ҳал этиши, оилаларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлаш мақсадларига марказлаштирилган тарзда ажратилган маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланилишини таъминлаши кабилар белгиланди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб айтиш мумкинки, биринчидан, мамлакатимиз Асосий Қонунида жамиятнинг тиббий ва асосий бўғини бўлмиш оиланинг жамият тараққиётидаги аҳамиятини ошириш, унинг иқтисодий, ижтимоий, маънавий ва ҳуқуқий манфаатларини таъминлаш масалалари комплекс равишда қамраб олинган. Иккинчидан, оилага бағишланган конституциявий нормалар миллий анъаналар ва қадриятларига ҳамда ҳаётда ўзини оқлаган энг ижобий тажрибаларни уйғунлаштириш бўлиб, ўзига хос "ўзбек модели"ни шакллантирган.

Самира Саид-ҒАЗИЕВА,
Тошкент шаҳор Олмазор тумани ФХД бўлими масъул ходими

НЕЧА ЁШДАН БОШЛАБ ОВОЗ БЕРГАН МАЪҚУЛ!

Россия думаси депутати Алексей Диденко барча даражадаги сайловлар учун овоз беришнинг энг кам ёшини 16 деб белгилаш ташаббус билан чиқди ва бу ҳақда махсус қонун лойиҳасини ҳам ишлаб чиқди.

Диденконинг фикрига кўра, бу ўзгариш ёшларнинг давлат сиёсатида фаол иштирок этишига туртки беради. 16 ёшга тўлмаган ўсимирларнинг онг-тафаккури ҳали сиёсий жиҳатдан шаклланиб улгурмайди, деган фикрларни эса депутат кескин рад этмоқда. Депутатнинг таъкидлашича, бугунги ёшларда катта авлодга нисбатан кўпроқ маълумот бор. Чунки улар турли блоглар, ижтимоий тармоқлар ва сайтларда номзодларни муҳокама қилиш ҳамда ўзларига керакли маълумотларни олиш имкониятга эга. Ваҳоланки, дея алоҳида қайд этиб ўтди Диденко, катта авлод маълумотни фақат газеталардан олади, бизнинг газеталаримизда эса танқидий материаллар деярли учрамайди.

Бундан ташқари, дея ишонч билдиради депутат, 16 ёшдан бошлаб овоз бериш амалиёти сайлов кунин сайловчиларнинг иштирокини таъминлайди. Чунки сайловлар одатда сентябрь ойида ўтказилади, бу пайтда кўплаб катта ёшлар ҳали дам олишда бўлгани ҳолда ёшлар ўқишларини бошлашган бўлишди.

Дарвоқе, эслатиб ўтамиз, Эронда 15 ёшдан бошлаб овоз берилди, Бразилия ва Кубада 16 ёшдан, Индонезияда 17 ёшдан.

Ғарбда эса манзара ўзгачароқ: балоғат ёши 21 ҳисобланган мамлакатларда айнан шу ёшдан бошлаб сайловларда иштирок этилади.

ЭСТОНИЯДА "ЭЛЕКТРОН ФУҚАРОЛИК" ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ

Шу йилнинг 1 декабидан бошлаб Эстонияда "электрон резидентлар" (e-residents) тизими иш бошлайдиган бўлади. Бу эса дунёнинг истаган нуктасида туриб мазкур мамлакатда компания очиб ва ҳўжатларини он-лайн шаклда расмийлаштириш имкониятини яратяди.

Мамлакат қонун ижодкорлари яқдиллик билан тасдиқлаган бу янгилик, айниқса, хорижий ишбилармонлар ва талабалар ўртасида катта қизиқиш уйғотиши кутилмоқда.

Режага кўра, 2020 йилга қадар мамлакатда беш мингга яқин электрон резидентга "Рақамли идентификация картаси" бериллади. Фақат виртуал оламда фойдаланиш мумкин бўлган мазкур ҳўжат эгасига тақдим этиладиган он-лайн-хизматлар ҳақида хозирча маълумотлар берилмаяпти. Шунингдек, е-фуқаролик Эстония фуқаролиги ҳуқуқини бермаслиги ҳам маълум.

Шунга қарамастан, янги ҳўжат олиш учун бир куннинг ўзида 5600 номзод ариза йўллагани хабар қилинмоқда. АҚШ, Канада сингари кўплаб давлатлар эса Эстония тажрибасини диққат билан кузатиб туришибди.

СТИВЕН ХОКИНГ КАШФИЁТЛАРИНИ ФАСЕВООҚДА ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Британиялик машҳур назариячи физик Стивен Хокинг Facebook ижтимоий тармоғида ўз аккунтини рўйхатдан ўтказди. Олим ўз обуначиларига сўнги кашфиётлари ҳақида маълумотлар беришини билдирган.

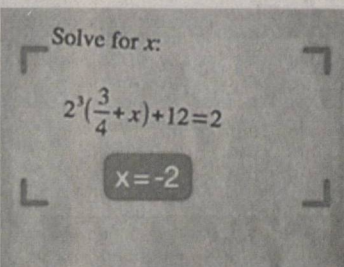

— Мени ҳамиша коинот нима учун мавжуд, деган масала қизиқтириб келган, — дейди С.Хокинг. — Эҳтимол вақт ва макон тушунчаси ҳамиша жумбоқ бўлиб қолар, лекин бу менинг қизиқшимни асло сусайтирмаган. Бугунги кунга келиб одамлар орасида ўзаро мулоқотлар имконияти бениҳоя кенгайди ва бу имкониятдан фойдаланган ҳолда ўз мулоҳазаларини сизлар билан ўртоқлашишга тайёрман. Ҳамиша қизиқувчан бўлиб қолинг, мен доимо шундай эдим ва шундай бўлиб қолам.

Эслатиб ўтамиз, замонамизнинг энг машҳур кашфиётчиларидан бўлган Хокинг болалигидан оғир хаста. Шунга қарамастан, ўз ирода кучи, интилиши ва тафаккури тўғрисида олим инсоннинг нималарга қодирлигини бутун жаҳонга кўрсата олди.

ДАНҒАСАЛАР УЧУН СМАРТФОН

MicroBlink компанияси ишлаб чиққан PhotoMath дастури математикадан мисол-масалаларни осонлик билан ўқиб, уларни ечиб ҳам беради.

Энг асосийси, дастур ечимнинг ўзини бериш билан кифояланмасдан, жараённинг оралик босқичларини батафсил кўрсатади ҳам.

Дастур ёрдамида мисол-масалани ечиш учун китоб-дафтарга ёки экранга смартфон камерасини бир неча сония қаратиб туриш кифоя.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

Республикачилар муҳим ғалабага эришди

➤ Дунё сайловлари-2014

Жаҳоннинг сиёсий, иқтисодий, ҳарбий-техникавий жиҳатдан энг қудратли мамлакатларидан бири — АҚШда 4 ноябрь кунин Конгрессга бўлиб ўтган оралик сайловларнинг дастлабки натижалари ушбу сиёсий тадбирда муҳолиф Республикачилар партияси вакилларининг қўли билан келаётганини кўрсатди. Маълум бўлишича, республикачилар Конгресснинг қўйи палатаси — Вакиллар палатаси устидан назоратни сақлаб қолишга муваффақ бўлганлар.

Мамлакатнинг қатор нуфузли телеканаллари хабарларига кўра, республикачилар қўйи палатадаги 435 ўриндан 242 тасига эгаллик қилдилар. Шу пайтгача улар 233 ўринни банд қилиб турган эдилар. Шунингдек, республикачилар илгари демократлар устунлик қилган юқори палата — Сенатда ҳам ҳўкмрон куч бўлиш имкониятини қўлга киритишган. Хусусан, республикачилар партиясидан номзодлар Миссисипи, Теннесси, Мэн, Алабама штатларида ўз рақибларини доғда қолдиришди. Шунингдек, Фарбий Виржиния, Шимолий ва Жанубий Каролина, Арканзас, Жанубий Дакота сингари асосий штатларда республикачилар демократлардан яққол устунлик қилишди. Рақиб сиёсий кучлар ўртасидаги кураш, айниқса, Флорида штатида жуда қизгин кечиб, республикачи Рик Скотт озгина фарқ билан демократ Чарли Крайстни орда қолдирган. Кентукки штатида ҳам сайловлар кескин ўтди, ҳар икки томон сайловолди тадбирларига 100 миллион доллар атрофида маблағ сарфлашган. Республикачиларнинг Сенатдаги етакчиси Митч

Макконеллнинг мазкур штатдаги сый-ҳаракатлари бесамар кетмай, рақиб Элисон Ландергэн Граймсга ғалабага имкон қолдирмади.

Айтиш жоизки, Конгресснинг ҳар икки палатасига ҳар тўрт йилда бир марта бўлиб ўтадиган оралик сайловларнинг бу галгисида вакиллар палатаси ҳамда 100 нафар сенатордан 36 нафари тўлиқ қайта сайланди.

Экспертлар, сиёсий шарҳловчилар таъкидлаётганидек, мазкур оралик сайловларнинг республикачилар учун энг аҳамиятли жиҳати шундаки, улар 2006 йилдан бери биринчи марта Конгресснинг икки палатаси устидан назорат

ўрнатишга муваффақ бўлишмоқда. Бу эса мамлакатнинг амалдаги демократ президентини Барак Обама учун ҳам жиддий ички сиёсий қийинчиликлар туғдиради. Чунки элчиларни, Олий суд аъзоларини, ҳўкумат агентликларини ва департаментларига ҳамда бошқа юқори лавозимларга номзодларни тайинлашда Сенатнинг қўллови зарур бўлади. Президент Обаманинг ўзи ҳам WNPR радиостанциясига берган интервьюсида демократлар ҳар икки палатада марраларни бой берганини тан олиб, партиясини 1953-1961 йилларда АҚШда президентлик қилган Дуайт Эйзенхауэр давридан бери энг оғир вазиятга тушганини таъкидлаган.

Умуман, аксарият экспертлар таъкидлаётганидек, республикачиларнинг Конгресс палаталарига оралик сайловларда ғалаба қозониши кутилаётган эди.

Нима бўлганда ҳам сиёсий курашда кучли ғолиб чиқди. АҚШда Конгрессга бўлиб ўтган оралик сайловлар ҳам ана шундан далolat бермоқда.

Қаҳрамон ҚўЛДОШЕВ

Атиргул

БИЗВА ҲАМ
ШУНДАЙ АСАРААР БОР...
"Сўнгсўзлар" дан

Мушоҳада
...Адолатнинг икки бош манбаи мавжудки,
биринчидан,
ҳеч бир кимсага зиён етказмаслик керак ва,
иккинчидан,
жамиятга наф келтириш зарур.

"Тўйга исроф қилинатургон оқчаларни ўқумоқ йўлига сарф қилсангиз!.."
Маҳмудхўжа Бехбудийнинг
"Ёшларга мурожаат"и

Бир аср бурун...
Бизни Туркистон ва Бухорода бир синф муҳтарам ёшлар мавжуддурки, ҳукумат маҳкамаларинда тижоратхона, бонка ва корхоналарга котиб, таржимон, молфуруш ва даллолик ённки насячинлик ила машғулдурлар ва бу синф аҳлининг адади бугун Бухоро ва Туркистонда мингларчадур. Ана ёшларга мурожаатдан мурад шу синф аҳлидан бўлган ҳамватанларимизга бир неча калима арз қилмоқдур.

Ва сизларни озгина илми замоний билганингиз, албатта, нафъ келтирди ва алҳамдулиллоҳ дини мубинга ҳам яхши муътақидсиз ва бу илмий замоний эътиқодингизни бузмади. Зотан исломият шундай бир дини матин ва қобили тараққийдурки, на қадар илми замоний кўб ўқуса, инсонни яна дини исломга шунча ақидаси мустаҳкам бўлур. Чунончи, илми замоний кўб ўқуғон Оврупо уламо-ларининг(нг) энг номдор ва давлатликларидан мусулмон бўлуб тургонлари жаридахонларга маълумдур. Бас, сабаб бўлдики, илми замоний исломиятга зарар қилмоқ нари турсун фойда этар, энди матлабга келайлик.
Муҳтарам биродарлар! Сиз хидмат қилатургон доираларда сиздан катта ва сиздан оз ишлайдургон ва сизларга иш бюратургон кишилар борки, сиздан беш, ҳатто, йигирма дафъа зиёда вазифа олур. (Баъзи бонка ва тижоратхоналарда ойинда беш юз сўм, ҳатто минг сўм олатургон кишилар бор ва аларни тижорат мактабига ўқугони беш-олти йилгинадур.) Мунинг сабаби надувр? Сизнинг кўл остингизда сиздан кўп ишлайдургон ва қаттиғ хидмат қилатургон ва юк кўтара тургон мусулмон ва ё ўруслар борки, сиздан ҳам оз вазифа олур. Мунинг сабаби надувр? Албатта, мунга жавоб берурсизки, бизни устимиздан қарайдургонларни(нг) «илми замоний»си биздан зиёда ва меҳнаткашларни илми бизга ҳам эмас. Мана сабаб шудур. Биз ҳам дермизки, жавобин-

Абу Райҳон Беруний ҳикматлари
Одамгарчилиги бор мард киши ўзидан ва ўзиники эканлигига ҳеч ким тортишиб ўтирмайдиган нарсдан бошқасига эғалик қилмайди.
Неъматнинг қадри у йўқолгандагина билинади.
Одамларнинг тубан даражалиси ҳам ўзидан тубанроқ бўлган бировга эғалик ва раислик қилишдан холи эмас.
Ҳар бир янги нарсада лазаат бор.
Бугуннинг чорасини кўриб, эртага эҳтиёжи қолмаган киши ақландир.
Асаларилар ҳам ўз жинсидан бўлатуриб ишламай, уядаги асални бекорга еб ётадиганларини ўлдириб ташлайдилар.
Тенглик ҳукм сурган жойда сотқин, алдамчи эҳтирослар, ғам-ғусса бўлмайди.
Улуғ ҳодисалар ҳар вақт юз беравермайди.
Бузуқ ниятли ва ёмон ахлоқли кишилар ўртага кириб олиши билан иш тўғри бўлмайди.

Адашмасам, 1995 йиллари Старсбург шаҳридан келган ўзбек адабиётининг бир француз тадқиқотчиси билан сўхбатлашиб қолдим. Гап ўзбек насри ҳақида кетди.
— Бир зўр асар бор... — деди у муаллифнинг ҳам, китобнинг ҳам номини эслай олмай. — Жуда яхши асар...
У кўлини осмонга чўзиб кўрсатди:
— Баланд...
Унга ёрдам бериб, адибларнинг номини санай бошладим:
— ... Абдулла Қаҳҳор...
Француз қувониб кетди. Мен ҳам беҳад қувондим.
Гап "Ўтмишдан эртаклар" ҳақида экан.
Биз бу киссадаги эссе-ҳикоялар ҳақида анча гаплашдик.
Шунга ўхшаш яна бир воқеа.
Бундан йигирма йилча аввал поездда бир латиш йигит билан сўхбатлашиб қолдим. Адабиётга қизиқар экан. У ёшлигида бир ўзбек муаллифнинг асарини ўқиганини, бу китоб жуда қизиқ эканлигидан гапириб қолди. Аммо на ёзувчининг, на китоб қаҳрамонининг исмини эслай олмади. Мен ёзувчиларимизнинг исму шарифини бир-бир санай бошладим. У "йўқ" дегандай бош чайқар, мен эса наватдаги ёзувчи исмини овоз чиқариб айттардим.
— ... Худойберди Тўхтабоев... — дедим ниҳоят.
— Во! Во!.. Худди ўзи! — деди латиш қувониб. — Зўр ёзувчи экан!
У шу заҳотиёқ Худойберди аканинг қаҳрамони исмини овоз чиқариб айттардим.
— Хошимжон! — дедим мен ҳам хурсанд бўлиб ва дархол китобнинг номи ҳам ёдимга тушди: — "Сариқ девни миниб"!..

Касбининг адабиётга алоқаси йўқ бир латиш бу китобни эслаганидан кўнглим тоғдай ўсди. Бу китоб орқали ўзбекларни ҳам озми-кўпми билганидан гурурга тўлдим.
Жонқуяр, болалар адабиёти учун куйиб-пишиб юрадиган Худойберди ака учун хурсанд бўлдим. Усмир болаларини бу китобни талашиб-тортишиб, ҳаяжонланиб ўқишганини эсладим.
Адабиётда ўзимиздан бошқалар ҳам ўқийдиган китоблар бўлгани қандай яхши!
Ҳа, латиш йигит билан сўхбатдан пайдо бўлган мулоҳазаларни ўша пайтда дўстларга гапириб юрганым эсимда: "Биз фарб болалар адабиёти классиклари асарларини ўқиганмиз ва уларни мумтоз асарлар сифатида қабул қиламиз. Бизда ҳам шундай асарлар бор. Масалан, Худойберди Тўхтабоев асарлари..."

Усмон АЗИМ,
Ўзбекистон Халқ шоири

Албер Камю:
"Менинг ватаним бор: Француз тили"
ТРАГЕДИЯ.
Энг хавфли йўлдан озиш: ҳеч кимга ўхшамаслик.
Мен ҳеч нарсдан кўз юммасликни афзал биламан.
Ҳамиша ҳақ бўлишга интилиш — ақлнинг тарбия топмаганлиги белгисидир.
Ҳа, менинг ватаним бор: француз тили.
Рус тилидан Маҳмуд САБДИЙ таржимаси.

7 ноябрь — Албер Камю (1913-1960 йиллар) таваллуд топан кун

Тадбиркорлик — доимий эътиборда
AGROBANK
Молия муассасаларида
Мамлакатимида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, уларни имтиёзли кредитлар орқали қўллаб-қувватлашга катта эътибор қаратилляпти.
Мақкур жараёнда молия ташкилотлари — банклар фаол иштирок этиб, ишбилармонларнинг лойиҳаларини амалга оширишда камарбаста бўлмоқда.
Баҳромбек Саидов, Қоракўл туманидаги «Баҳромбек Саидов» масулияти чекланган жамияти раҳбари:
— Мамлакатимизда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга қаратиллятган катта эътибор туфайли соҳа ривож олмоқда. Бундан унумли фойдаланаётган юртдошларимиз моддий жиҳатдан фаровонликка эришиш билан бир қаторида қишлоқ ва маҳаллаларимизнинг ободлигига ҳисса қўшиляпти. Мен ҳам ўз мулкимга эга бўлиш учун тадбиркорлик билан шуғулланишга киришдим. Халқимиз орасида паррандачилик етти хазинанинг бири, деган ибора бор. Шу боис, паррандачиликка ихтисослашган масъулияти чекланган жамиятини ташкил этдик. Оиламизда йилгилган маблағ эвазига катта лойиҳани амалга ошира олмаслигимиз аниқ эди. Бизга банкнинг кредити жуда асқотишини билардик. Лойиҳа тузиб, «Агробанк»нинг Қоракўл филиалига мурожаат қилдим. Банк қисқа муддатда лойиҳамизни ўрганиб, бизга 20 миллион сўм миқдоридидаги молиявий кўмак беришга розилик билдирди. Ушбу кредит эвазига парранда сотиб олдик. Ҳозирда бу ерда ҳар кун туманимиз аҳолисига 500 дондан зиёд туҳум ва парранда гўшти етказиб берилляпти. Кредит олгандан сўнг корхонанинг ишлаб чиқариш салоҳияти ошиши билан бир қаторда кўшимча иш ўринлари ҳам ташкил этилди. Умуман, тадбиркорлик фаолиятини бошлаганимдан мамнунман. Оиламизнинг фаровон турмушини таъминлашда корхонадан топаётган даромадимиз мўҳим ўрин эгалляйди.
Нилуфар Отамуродова,
Ғиждувон туманидаги яқка тартибдаги тадбиркор:
— Биз, аёлларга бериллятган имкониятлардан унумли фойдаланишга аҳд қилган эдим. Айниқса, хотин-қизларга тадбиркорлик билан шуғуланиш, ўз хусусий мулкига эга бўлиш ҳуқуқининг берилгани мўҳим омил бўлди. Мен ҳам бу имкониятдан фойдаланиб, қурилиш маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган кичик корхона ташкил этдим. Корхона учун зарур техника ва хомашёни сотиб олиш бўйича «Агробанк»нинг Ғиждувон филиалига бизнес-лоийҳамни тақдим этдим. Банк лойиҳага 40 миллион сўм кредит ажратди. Бу иш унумдорлигининг ошишида бизга катта ёрдам бўлди. Айни пайтда бу ерда бир неча турдаги қурилиш маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, бюортмачи-ларга етказиб берилмоқда. Кредит ҳисобига маҳалламиздан уч киши иш билан таъминланди. Келгусида банкнинг молиявий кўмағида тадбиркорлик фаолиятимизни янада кенгайтириш мақсадларимиз бор.